

felolvasása: Orosz

felzés, időjárás

ssziótársulat elő-
alapító-főnöksz-
netek".

oroszbalalajka-
senye. Orosz ka-
uk — orosz nép-
at: Egyszerű da-
mentén. Almodj
ikow: Csend. —
ogsz majd sirni.
ér muskátli vi-
pédal. — Köves

dió.
lmények.

nyű zene. Nagy
Bartzer Imre:
Főzsef: Éljen az
Tranlateur: Akit
e: Soirée intime.
ért akar feledni
z élet. Blanken-
gyeveg. Wald-
eringő. Morena:

jelzés, időjárás

letések

TES
kának montiro-
nyozását és javi-
ó kiállítás. Som-
Maniu.

árverés október
16. és 25. számok
ján ujtani nem
g.

ndezés, gyerekbí-
kór, nagy Singer
bb dolgok. Kos-

4. speiz. Krizbai
nszter vendéglő

diakleányok ré-
né, Szentegyház

wird zu einem
mentarklasse für
e rumenisch un-
as klawier spielt.

gy használt ösz-
imeket a kiadó

vilt Kolozsváron
Olesó árak, uta-

alád elvállalna
t teljes ellátásra.
eligére továbbít

nébe. A clujji zsi-
g felvesz növen-
ban. Egyetem
szoba. Str. Iuliu

Magas keresetet
selők, magánve-
érgős címközlés
ére Rudolf Mos-

as modern lakást
r. Regina Maria

igényűt keresek,
eseléddel elvég-
Lusztigné, Hon-

et italmérésel
a kiadóhivatal

ZENZACIÓJA
VEJ.K. KAP-
LET KÖNYV-

XIII EVF. • SZAM 276
Cluj—Kolozsvár, 1930
október 5 Vasárnap
5691 ÉV - TISRI 13

400
Az Uj Kelet az és bánáti zsi
Disztér 2. II. e. 8.
Cikkeink utár
forrás megjel
1
Kéziratokat ne
és megörzésükre nem vállaljuk

MAXA POSTALA
PLATITE IN NUMER
No. 244.716/929

Ramasetter Robert

BUDAPEST

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai)
ucca) 10. szám. Telefon: 9 77.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lej
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "

KÜLFÖLDI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel.

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Az athéni Balkán-konferencia

Athénben párhónapos előkészítés után megnyílt a Balkán államok konferenciája. A szűkszávu kommunikék és tudósítások szövegéből nem lehet pontosan megállapítani, hogy milyen közvetlen problémák kerülnek tárgyalásra ezen a konferencián. De a program részletes ismerete nélkül is feltételezhetjük, hogy olyan nyilvánvalóan közös érdekek megtárgyalására fog sor kerülni, amelyek a Balkán államokat nemcsak történelmi múltjuknál fogva fűzik össze, hanem politikai, gazdasági, földrajzi és társadalmi strukturájuknál fogva is, amelyek lényegesen megkülönböztetik őket a középeurópai és nyugat-európai államok strukturájától.

A Balkán államok csaknem kivétel nélkül a török hódoltság megszűnése óta jutottak a fejlődés európai értelemben vett sodrába, de ezen az uton is, hosszú időn keresztül, a különböző nagyhatalmak hatalmi versengésének ütközéspontjai voltak, amelyek megakadályozták, hogy gazdasági és társadalmi téren teljesen megszabaduljanak az elmaradott országokat jellemző társadalmi, gazdasági és politikai béklyóktól. A Balkán félsziget nemcsak földrajzilag, tehát hegy- és vízrajzi tagoltságánál fogva képez egységet, hanem abban a tekintetben is, hogy túlnyomó agrárlakosságánál és így agrarmentalitásánál fogva még nem tudott belekapcsolódni a fejlődött nyugati nagyipari államok magasabb színvonalu kulturájába és gazdaságilag, tehát társadalmilag is sokkal fejlődöttebb irányvonalába.

Jóllehet a balkán háborúk és a világ-háború lezajlása óta a Balkán államok egynemelyike területileg megerősödvé, politikailag pedig az önrendelkezés stádiumába jutva, sokkal közelebb került az ipari fejlődéshez, a társadalmi differenciálódáshoz: ezeknek ellenére sem szabadulhattak meg a különböző érdekszférák befolyásától s a politikai veszélyeztetettség depresszív hangulatától. Románia, Jugoszlávia és Görögország politikai és gazdasági tekintetben ma is bizonyos mértékig függvényei Franciaország keleti politikájának, másfelől pedig Szovjet-Oroszország gazdasági és politikai nyomása tartja őket állandó nyugtalanságban és teszi illuzióriássá a kivívott függetlenségükben és politikai intaktságukban való feltétlen biztonság érzést. A Balkán államok közül egyedül Törökország az, melynek sikerült függetlenségét valóban függetlenségévé tenni, vagyis fegyveres ellenállással szembeállania a nyugati hatalmak befolyásával. Törökország külpolitikai tekintetben is teljesen szakított a nyugati orientációval s éppen a napokban erősítette meg szoros szövetségi szerződését Szovjet-Oroszországgal.

A fentiek ellenére is azonban kétség-telen, hogy a Balkán államokat, főleg gazdasági és külpolitikai vonatkozásokban, számos érdek fűzi szorosan egymáshoz. Mint agrárállamok, nagyjában ki vannak szolgáltatva a nyugati ipari államok kényének, amely ellen csak úgy tudják erősen felvenni a küzdelmet, ha a belső surlódási felületeket letompítják s az egymás közötti gazdasági és külpolitikai ellentéteket leenyhitik. Ez a vágy és ez az akarat nagyjában már megnyilvánult a bukaresti és szinajai agrárkonferenciákon is és az athéni konferenciának valószínűleg az az elgondolás adta meg a reális alapot, hogy végre realizálni kellene azt a jelszót, amely körülbelül a balkán háborúk óta lett ismeretessé: „A Balkán a balkáni népeké!”

Romániát érinti legsúlyosabban az orosz dumping

A király békét akar a pártok között, hogy a külföldi tőke fenntartás nélkül jöhes-sen be az országba

Maniu audienciáján a király csaknem kizárólag gazdasági problémákról tárgyalt a miniszterelnökkel

(Bucuresti—Bukarest, okt. 4. Az Uj Kelet tud.) Roman politikai és gazdasági körökben egyaránt általános lehangoltság lett urra az elmúlt hetekben. A gabonapiac on uralkodó teljes üzletlenség és a gabonakivitel pangása szétrombolta azokat az illúziókat, amelyeket vezető körökben az ez évi nagyterméshez s a tavalyi termésből lennmaradó feleslegek értékesítéséhez fűztek. Az agrárállamok együttes akciójához fűzött remények sem látszanak ma már indokoltak. Egyes politikusok azt hitték, hogy az európai földművelő és ipari államok közötti normális viszony helyreállításával utóbbiak elfogják venni az európai piacon heverő nagy gabonafeleslegeket és így a felbirt gazdasági egyensúly helyreállítható lesz.

Elsősorban Romániát érinti az orosz dumping.

Az elmúlt hetek eseményei azonban azt bizonyították, hogy az általános válság és különösen az orosz dumping-politika egytornán fenyegetik a mezőgazdasági és ipari államokat. Amerikai kikötőiben röviddel ezelezt 40 hajóromány fa érkezett és gazdasági körökben valószínűnek tartják, hogy a gabona, fa, bór és petroleum termékek után Oroszország rövidesen bele fog szólni a kapitalista államok ipari konkurenciájába is. André Chemieux francia publicista megállapítása szerint az orosz politika elsősorban Romániát érinti, mert az orosz dumping az elsőrendű román kiviteli termékekben: gabonában, petroleumban és fában a leg-erősebb. Ilyen körülmények között érthető, ha Bukarestben egyre inkább felvetik a kérdést: Vajon lehet-e egyáltalán olyan megoldást találni az országon belül, amely orvosolná a román nemzetgazdaság súlyos bajait?

A kivitel pangása miatt visszaset a Banca Nationala gabonadevizastokkja

A kivitel pangása Románia külkereskedelmi mérlegében máris érezteti hatását. Az angol font ára ismét 817.50-re emelkedett, elérte tehát a stabilizáció által megszabott legmagasabb árhatárt. A Banca Nationala devizastokkja a stagnálás következtében jelentősen visszasetett, ami arra kényszerítette a jegybankot, hogy ismételtén redukálja a

bankjegyforgalmat, hogy a törvényes fedezeti arány fenntartható legyen. A helyzetet különösen az teszi súlyossá, hogy a devizastokk visszaesése éppen abban az időben történik, midőn a gabonakivitel a legelőkelőbb szokott lenni és amikor a Banca Nationala a külföldről bejövő devizamennyiségek segítségével megfelelő alapokat tud, magának elraktározni. Julius elejétől szeptember 13-ig 200 millió lejelt nőt a jegybank devizastokkja, ami katastrofálisnak mondható, ha meggondoljuk, hogy az elmúlt év hasonló periódusában négymilliárd 600 millió lej értékű deviza került a Banca Nationala trezorjába. És ehhez még hozzá kell tenni azt is, hogy a fenti periódusban a Morgan-csoport befizette a telefonkoncesszióért járó összeg első részletét: 8 millió dollárt.

A gabonapiac on tovább tart a depresszió

Szeptember 13-ikán a jegybank devizastokkja 10 milliárd 164 millió lejt tett ki az elmúlt évi 14 milliárd 764 millióval szemben. Ezzel a helyzettel szemben a perspektivák sem biztatnak semmi jóval. A gabonapiac on a depresszió tovább tart és semmi remény sincs arra, hogy a gabonakivitelben a közeljövőben élelkülös következék be. A nemzetközi

megegyezés értelmében Románia kénytelen redukálni petróleumtermelését is, ami viszont a petróleumtermékek kivitelének visszaesését fogja elkerülhetetlenül maga után vonni.

A király békét akar a pártok között.

Beavatott körökből származó értesülések szerint Károly király Maniu miniszterelnökkel csaknem kizárólag a gazdasági helyzettel kapcsolatos témákról beszélt. A pénzügyminiszterterületen egymást követik az értekezletek, amelyeknek tárgyát a gazdasági helyzet és különösen a mezőgazdasági tartozások kérdésének rendezése képezték. Az uralkodó Maniu előtt ismételtén annak a kiváságának adott kifejezést, hogy a külföldi tőkének a legszélesebb mértékben meg kell adni a lehetőséget a bajok orvoslásában való közreműködésére és hogy ebből a szempontból a pártok közötti béke helyreállítása elkerülhetetlenül szükséges. Eppen ezért politikai körökben mégsem tartják kizártnak, hogy a közeljövőben mégis rezsimváltás fog történni. A kérdés mindenestre az, vajjon az adott nemzetközi körülmények között egy más kormány képes lesz-e segíteni Románia válságos helyzetén.

Franciaország nem akar gazdasági háborut viselni Oroszország ellen

Flandin szerint csak intenzivebb ellenőrzésről van szó

Párizs, október 4. A lapok hangoztatják, hogy Franciaország nem akar gazdasági háborút viselni a szovjet ellen, de mivel az orosz dumping a spekulációt elősegítette, azt meg kellett rendezni.

Flandin francia kereskedelmi miniszter a minisztertanács ülése után kijelentette, hogy a kormány mai állásfoglalása az orosz behozatal ügyében nem jelenti annak teljes betiltását, hanem csak intenzivebb ellenőrzését.

London, október 4. A Financial News szerint a szovjet részéről igénybe vett külföldi gabonaszállító hajók száma, amelyek a török partvidéken és a Boszporuszban várják a földművelésügyi

népbiztosság rádióutasításait, állandóan növekvőben van. Jólinformált helyről származó hírek arról szólnak, hogy az októberi gabonakivitel meg fogja haladni az előző hónapokét. A szállítmányok több mint kilencven százaléka brit piacokra irányul.

A Press Association kownói jelentése közli moszkvai forrásból, hogy a szovjet petróleumtermékekben is nagyarányú exporttevékenységet fejt ki. Az utóbbi három hónapban egymillió tonná-t tett ki a petróleum és melléktermékeinek kivitele. A szén- és mangánexport 453 ezer tonna volt. Az ásványi termékeket főként az Egyesült Államokba és Kanada felé exportálják.

A jelenlegi viszonyok között ennek a jelszónak illetőleg politikai és gazdasági lényegének megvalósítása meglehetősen sok akadályba ütközik. Sok akadályba ütközik azért, mert míg Románia, Jugoszlávia és Görögország a francia banktőke és hatalmi érdekszférára erő vonalába vannak bevonva, addig Bulgária és Albánia az orosz aspiráció telvonulási terepe, míg Törökország szovjetországi befolyás alatt áll. Ezeknek az ellentéteknek kiegyenlítése, illetőleg közös érdekekkel való behelyettesítése egy a diplomácia, mint a gazdasági szakértők számára nem lesz könnyű feladat. Kétségtelen azonban, hogy a nagy problémák mellett számos olyan részletprobléma megoldása aktuális az

egy-egy balkán államok gazdasági és politikai életében, amelyek az athéni Balkán konferencia munkáját, ha csak relatíve is, eredményessé tehetik. Kereskedelmi szerződéseket, vámkezdvezmények, vasuti konvenciók kötése, a kereskedelem és ipar fejlődési lehetőségeinek biztosítása volnának azok a pillanatnyi legszükségesebb feladatok, amelyek egy balkáni konföderáció kiindulási pontjául szolgálhatnának s amelyek a balkáni államok természeti kincseinek tervszerű kiaknázásához vezethetnek. Nem kétséges, hogy a Balkán államok fejlődése s az elmaradottság színvonaláról egy magasabb gazdasági és kulturális színvonalra való felemelkedése elsősorban termelési és társadalmi dif-

ferenciálódás kérdése, amely azonban csak úgy jöhet létre, ha a divergáló érdekszférákra bontott, de területileg és gazdaságföldrajzilag egységes Balkán, politikai tekintetben is megvalósítja a maga egységét s megtalálja a módot arra, hogy minden politikai és gazdasági kérdésben, amely a nyugati államokkal kapcsolatban felmerülnek, egységes álláspontra helyezkedjék.

Hogy ennek a szükségességnek a balkáni konferencia mennyiben fog elegendet tehetni, azt e pillanatban sem megjósolni, de még csak elképzelni sem lehet, mert a szándék és akarat tisztaságát nagyon sokszor gáncsolják el kevésbé tisztá, de annál önzőbb és kiméletlenebb befolyások és érdekek.

A bukar
a kormá

Megnyilt !!!

ujjonnan átalakított cipők különlegességek áruháza

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. Telefón interurbán 11-05

HOFFMANN

Megnyilt !!!

Erdélyi írók premierjei a kolozsvári Magyar Színházban

A kolozsvári Magyar Színház, amely egyik fontos céljának tekinti az eredeti erdélyi színműírás fellendítését, a napokban két erdélyi író darabját fogadta el előadásra. Az egyik darab Gyallay Domokosnak, a Magyar Nép szerkesztőjének „A kontár” című egyfelvonásos történelmi vígjátéka, a másik Szentimrei Jenőnek, az Ellenzék szerkesztőjének „Siratóban” című, parasztkomédiája. Mindkét darab még október folyamán színpadra kerül. A Szentimrei-darab első előadásának napját már ki is tűzte az igazgatóság a jövő hét szombatjára, a Gyallay-darab premierje október közepén lesz.

A „Siratóban” igen mulatságos, fordulatos komédia, amelyet a színház hamisítatlan kalotaszegi miliőben hoz ki. Hőse egy öreg, zsongori paraszt, akinek tetszhalála körül forog az eleven mese. A színház legjobb erői vesznek részt az előadásban. A darabot a szerző közreműködésével Tóth Elek rendezte s mellette Miklóssy Margit jut fényes szerephez egy hivatásos siratóasszony józsi szerepében.

Gyallay Domokos darabja Apafy fejedeleme korában játszódik, a fejedelem maga is fontos szerepet játszik a történetben. Hőse egy eredeti tehetségű, fiatal ötvös. Ujtásai miatt a céhtestület kontárságra veti, de a céhmeser leányának s a fejedelemnek jóvoltából ez a kontár végül is nemességét nyer s ráadásul szerelmesének kezét.

Salom Schwartzbarth francia vitézségi érmet kapott

Párizs, október 4. A francia kormány Salom Schwartzbarthnak, aki lelőtte nyílt terepen Párizsban Petljura ellenforradalmi vezért, magas katonai kitüntetést adott.

A kitüntetett Schwartzbarth egy 1916-ban véghezvitt háborús cselekedetért kapta. Az oroszországi Schwartzbarth ugyanis 1916 tavaszán a francia fronton mint közkatona néhányadmagával egy fontos pozíciót védelmezett nyolc órán keresztül. A bravúr után Schwartzbarth rohamra vezényelte a néhány katonát és elfoglalta a németek egyik állását. Ugyanakkor két gépfegyvert és jókora muniókat zsákmányolt.

A tiszt, aki Schwartzbarthnak ezt a bravuros haditettét följegyezte és kitüntetésre ajánlotta, néhány nap múlva elesett. Jegyzeteit a hadügyi levéltárban a napokban találták meg. A hadügyminisztérium azonnal intézkedett, hogy Schwartzbarth vitézségi érmet kapjon.

A hadiérmet abban a kaszárnyában tüzték Schwartzbarthnak mellére, amelyben a háború után leszerelt. A kitüntetés ünnepélyes formák között történt. Valier generális beszédet intézett a kitüntetethez és követendő példaként állította őt a katonák elé.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Hotel Luvru

București, Strada Carol No. 4. (a központi postával szemben.)

Szép világos szobák 100 lejtől feljebb. Fürdő rendelkezésre. Hónapos szobák nagyon olcsó árban. Utazó urak kedvezményben részesülnek.

Az albán csendőrség angol főparancsnoka lemondott

Percy tábornok ellentétbe került az albániai olasz tisztekkel

London, okt. 4. — A Daily Telegraph jelentése szerint az albán csendőrség angol és olasz tisztjei között súlyos nézeteltérések támadtak, amelyek arra vezettek, hogy az albán csendőrség angol főfelügyelője, Percy tábornok lemondott. A lemondást Achmed Zoga király elfogadta.

Az albán csendőrséget Percy tábornok szervezte ujja és számos kiváló tisztet vitt magával Albániába, hogy munkájában segítségére legyenek. Az olasz kormány befolyására azonban Albánia kormánya egyre több olasz tisztet vont

be a csendőrség és a katonaság kiképzéséhez és az olaszok politikai okokból mind több befolyást igyekeztek az albán hadseregben biztosítani. Ez a körülmény azután egyre sürűbb összetűzésekre és nézeteltérésekre vezetett az angol és olasz tisztek között, ami most Percy tábornok lemondására vezetett. Valószínű, hogy a tábornokkal együtt az albán csendőrségben szolgáló többi angol tiszt is visszatér hazájába és Anglia beszünteti az albán csendőrség érdekében való támogatását.

Feloszlatták

a csehszlovák rendőri szakszervezetet

A szervezet hivatalos lapja bocsánatot kér a tüntetőktől

Prága okt. 4. — A kormány kedden váratlanul feloszlatta a csehszlovák rendőrség szakszervezetét és elfoglalta annak a vagyonát. A feloszlátást elrendelő végzés indoklása szerint a rendőrség a legutóbbi tüntetések alkalmával passzív rezisztenciát tanúsított a tüntetőkkel szemben.

A rendőri szervezet feloszlátása politikai körökben igen nagy feltűnést keltett és annak bizonyára erős visszhangja lesz a parlamentben is. A feloszlátásra

közvetlenül az adott okot, hogy a rendőri szakszervezet hivatalos lapjában kedden nyilatkozat jelent meg, amelyben a szakszervezet kötelességévé tette, hogy a rendőrség nevében bocsánatot kérje a tüntetőktől és azt a kijelentést követeli, hogy a rendőrök felsőbb parancsra voltak kénytelenek beavatkozni a tüntetésekbe. A nyilatkozat arra kéri a tüntetőket, hogy tegyenek különbséget a rendőrség és azok között, akik a rendőröknek parancsolnak.

Rablógyilkosság áldozata lett Rio de Janeiróban egy gazdag bécsi család leánya

Egy bécsi nagykereskedő leányának tragédiája

Bécs, október 4. A Dél-Amerikából Párizsba érkezett lapok nagy szenzációt keltettek egy bécsi asszonyról, akinek holttestét titokzatos körülmények között találták meg a Rio közelében.

Az eset előzményeiről a következőket jelentik:

Egy házasság vége

Tíz évvel ezelőtt Bécs egyik tekintélyes divatárkereskedőjének, Paul Gutenbergnek leánya, Mary, az osztrák főváros társaséletének feltűnően szép, szőke, finom jelensége férjhez ment 18 éves korában Maximilian Pless bécsi vaskereskedőhöz. A boldognak induló házasságból fiúgyermek származott, aki most 9 éves. A viszony később elhidegült és három évi együttélés után a házasságot törvényesen felbontották. Mary Pless-Gutenberg egy ideig Bécsben élt a Rossek penzióban, majd átköltözött a Royal szállodába, ahol 1929

május 9-ig hónapos szobában lakott.

A táncosnő

A fiatal asszony, aki az utóbbi években több helyen fellépett mint táncosnő, művészek és színésznők társaságát kereste. Egyetlen vágya volt, hogy valamelyik színházban szerződést kapjon. Míthogy a szülők a meghatározottabban ellenkeztek leányuk e szándékát, Mary Pless egy határozott, hogy nem lesz színésznő, hanem táncosnővé fogja kiképeztetni magát és ebből a célból előbb Bécsben vett táncórát, majd Berlinbe és Párizsba utazott további kiképeztetése céljából.

Roszk társaság

A fiatal asszony szüleivel és fivérével Erich Gutenberggel állandó levelezésben volt. A szülők, különösen Mary anyja, nem szívesen látta, hogy leánya, aki Bécsben a legjobb körökben fordult

meg és aki nevelésénél fogva is jó társaságba illett, harmadrangú kabaré-színészekkel és táncosnókkal érintkezik. Mary anyja több ízben könyörgött leányának: hagyjon föl ezzel az étellel és térjen vissza Bécsbe. Mary azonban nem hederített beteges anyja kérésére és megírta, hogy inkább lemond a szülői támogatásról és egyedül akarja berendezni életét.

1929 nyarán Párizsból Londonba utazott, ahonnan ez év elején egy barátja társaságában Dél-Amerikába hajózott.

Rio de Janeiróban

Rio de Janeiróban barátinójával együtt Mary Gutenberg szerződést kapott az egyik varietében. Barátinója azonban az elmúlt nyáron visszautazott Németországba. Mary Bécsben élő szüleit látogatására. Levelében egyik börtől. A levél szeptemberi keletű volt.

A táncosnő ebben a levelében különböző jövőbeli terveiről ír és közli, hogy már lehetőleg karácsonyra hazajön szülei látogatására. Levelében egyik börtől. A táncosnő ebben a levelében különböző jövőbeli terveiről ír és közli, hogy már lehetőleg karácsonyra hazajön szülei látogatására. Levelében egyik börtől. A táncosnő ebben a levelében különböző jövőbeli terveiről ír és közli, hogy már lehetőleg karácsonyra hazajön szülei látogatására. Levelében egyik börtől.

A táncosnő ebben a levelében különböző jövőbeli terveiről ír és közli, hogy már lehetőleg karácsonyra hazajön szülei látogatására. Levelében egyik börtől. A táncosnő ebben a levelében különböző jövőbeli terveiről ír és közli, hogy már lehetőleg karácsonyra hazajön szülei látogatására. Levelében egyik börtől. A táncosnő ebben a levelében különböző jövőbeli terveiről ír és közli, hogy már lehetőleg karácsonyra hazajön szülei látogatására. Levelében egyik börtől.

A riodejaneirói lapok oldalszámra írnak az esetről és a rendőrség azt hiszi, hogy rövidesen kézre fogja keríteni a rablógyilkost.

A prágai fasiszták bíróság előtt

98 vezető ellen rendtörvényes eljárás indult — Gajdát a képviselőház kiadta

Prága, október 4. A Gajda vezetésével álló fasiszta mozgalom két év előtti megmozdulásának most folyik az utójátéka a prágai kerületi bíróság előtt. A bíróság vadtanácsa a fasiszta mozgalom 96 volt vezetője ellen rendtörvényes eljárást indított. A vád alá helyezettek között van Gajda képviselő is, akit a képviselőház kiadott.

A vádlottak kétharmada már régen szakított a fasiszta mozgalommal. A vádirat, amelyet most kézbesítettek ki a vádlottaknak, a köztársaság védelméről szóló törvény második paragrafusának első, harmadik és negyedik szakasza, valamint tizenharmadik paragrafusának első, második és harmadik szakasza alapján emel vádat ellenük. E szakaszok alapján a vádlottakat több évi börtönbüntetéssel lehet sújtani.

— Négy vasúti munkást ütött el egy gyorsvonat. Berlinből jelentik: A württembergi Ummendorf állomás közelében egy gyorsvonat négy vasúti munkást elütött. Kettő meghalt, kettőnek sebesülése életveszélyes.

— MEGTALÁLTÁK CARAFFA TÁBORNOK, AZ EPERJESI HŐHÉR ÁLDOZATAINAK CSONTJAIT. Eperjesről jelentik: Eperjes egy XIII. századból származó templom romjainak ásatása közben embercsontokra bukkantak. Megállapították, hogy a csontok esontvázak, amelyeknek hiányzott a feje, az eperjesi vértörvényesek áldozatainak a földi maradványai. Az eperjesi hőhér, Caraffa tábornok végeztette ki őket, mert feláztattak uralma ellen.

Az ellenzéki újra kihallgatásnál és ism

București — Uj Kelet tudvaleg a mai Kormányparti olyan megessé szakértők a jelenek tartan még ugy látsz rült ideig-óráig ject el, hogy a lament megny szóló dekretum audienciaja akuttabbnak volt és a krit látható jelei is nök taviraila tartózkodó M gojanu minisz közepén mar miniszterelnök jelenik meg K avatottak tudn mal Maniu ism ni lemondását.

A krízis okai lönbözőbb verző körökben. Ma orientálódni a esolatosan telm geljében. Anny hogy a kormá felvetését külön mésetüi körülm te aktuálisá. T aralkodónak az hogy a pártok koncentrációs szág ügyeinek közvetlenül az utan benyújtott tábornok kísérle és az uralkodó ten Maniura es nem mondott l olyan pszichózis legi kormány k munka már ali many tagjai tis azzal, hogy a je jlegü csupán, nyek az uralko lehetővé teszik. mosziérája visz ket a kormány lönösen azért, n akik nyíltan el más kormányio ra, tekintet nélk fegyvelleml ősem. Iunian iga a pártutók élén, lista az uralkod másrészt pedig Maniu öt Voicu évvel ezelőtt k miniszteri székh

A ké nisz rés e Iuniához telj zott az uralkodó noilescu Mihály ter is, aki rövid után Madgearu majd Vidrighin keveredett nyit miniszterek köz nyira nem mar hogy Madgearu nak okáért nyilv zögadasági tartó sében elfoglalt e

A ké nisz rés e Iuniához telj zott az uralkodó noilescu Mihály ter is, aki rövid után Madgearu majd Vidrighin keveredett nyit miniszterek köz nyira nem mar hogy Madgearu nak okáért nyilv zögadasági tartó sében elfoglalt e

A ké nisz rés e Iuniához telj zott az uralkodó noilescu Mihály ter is, aki rövid után Madgearu majd Vidrighin keveredett nyit miniszterek köz nyira nem mar hogy Madgearu nak okáért nyilv zögadasági tartó sében elfoglalt e

A ké nisz rés e Iuniához telj zott az uralkodó noilescu Mihály ter is, aki rövid után Madgearu majd Vidrighin keveredett nyit miniszterek köz nyira nem mar hogy Madgearu nak okáért nyilv zögadasági tartó sében elfoglalt e

A ké nisz rés e Iuniához telj zott az uralkodó noilescu Mihály ter is, aki rövid után Madgearu majd Vidrighin keveredett nyit miniszterek köz nyira nem mar hogy Madgearu nak okáért nyilv zögadasági tartó sében elfoglalt e

A ké nisz rés e Iuniához telj zott az uralkodó noilescu Mihály ter is, aki rövid után Madgearu majd Vidrighin keveredett nyit miniszterek köz nyira nem mar hogy Madgearu nak okáért nyilv zögadasági tartó sében elfoglalt e

A ké nisz rés e Iuniához telj zott az uralkodó noilescu Mihály ter is, aki rövid után Madgearu majd Vidrighin keveredett nyit miniszterek köz nyira nem mar hogy Madgearu nak okáért nyilv zögadasági tartó sében elfoglalt e

A ké nisz rés e Iuniához telj zott az uralkodó noilescu Mihály ter is, aki rövid után Madgearu majd Vidrighin keveredett nyit miniszterek köz nyira nem mar hogy Madgearu nak okáért nyilv zögadasági tartó sében elfoglalt e

A bukaresti lapok szerint a kormányválság újra akuttá vált

A miniszterelnökség hivatalosan cáfolja a kormány bukásának híreit és bejelenti, hogy Maniu szabadságra utazik

Az ellenzéki sajtó szerint Maniu hétfőn újra kihallgatáson jelenik meg a királynál és ismét felajánlja lemondását

Bucuresti—Bukarest, október 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A belpolitikai válság a mai nappal elérte tetőpontját. Kormányparti körökben ma délelőtt olyan tozongosság volt észlelhető, amelyet szakértők a rezsimváltozás esélyeire valószínűsítanak. Két nappal ezelőtt még úgy látszott, hogy a krízist sikerült ideig-óráig elodáznia. Az a hír terjedt el, hogy az uralkodó aláírta a parlament megnyitására elhalasztásról szóló dekretumot. Két nappal Maniu audienciája után azonban a válság akuttábnak mondható, mint valaha volt és a kritikus helyzetnek ma már látható jelei is vannak. A miniszterelnök tavirailag hazahívta a külföldön tartózkodó *Mironescu*, *Medgearu* és *Lugojanu* minisztereket, akik a jövő hét közepén már Bukarestben lesznek. A miniszterelnök hétfőn újabb audiencián jelenik meg Károly király előtt és beavatottak tudni vélik, hogy ez alkalommal Maniu ismételen be fogja nyújtani lemondását.

Mi az oka a krízisnek?

A krízis okaira vonatkozólag a legkülönbözőbb verziók keringenek politikai körökben. Ma még nem lehet pontosan orientálódni a kormányválsággal kapcsolatosan telmerült kombinációk dzsungelében. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy a kormány lemondás kérdésének felvetését különböző, teljesen elütő természetű körülmények összejátszása tette aktuálissá. Talán a legelső helyen az uralkodónak az a kivánsága szerepel, hogy a pártok közötti béke érdekében koncentrációs kabinet vegye át az ország ügyeinek vezetését. Emiatt Maniu közvetlenül az uralkodó trónralépte után benyújtotta lemondását *Prezan* tábornok kísérelte azonban nem sikerült és az uralkodó választása így ismételen Maniura esett. A király azonban nem mondott le tervéről és ez a tény olyan pszichizist teremtett meg a jelenlegi kormány körül, amelyben az alkotó munka már alig volt lehetséges. A kormány tagjai tisztában voltak ugyanis azzal, hogy a jelenlegi kabinet átmeneti jellegű csupán, addig, míg a körülmények az uralkodó óhajának realizálását lehetővé teszik. Az agóniának ez az atmoszférája viszont kielezte az ellentéteket a kormány egyes tagjai között, különösen azért, mert voltak miniszterek, akik nyíltan előkészületeket tettek egy más kormányformációba való átúgrásra, tekintet nélkül arra, hogy ez a pártfegyelmel összeegyeztethető-e, vagy sem. *Junian* igazságügyminiszter állott a párttűk élén, aki mint kipróbált karlista az uralkodó teljes bizalmát élvezte, másrészt pedig nem lelejtette el, hogy Maniu öt *Voicu Nitescu* kedvéért egy évvel ezelőtt kiemelte az igazságügyminiszteri székből.

A kormány munkáját a miniszterek közötti nézeteltérés bénítja meg

Junianhoz teljes mértékben csatlakozott az uralkodó másik kedvence: *Manoilescu* Mihály közlekedésügyi miniszter is, aki röviddel tárcájának átvétele után *Madgearu*val rugta össze a port, majd *Vidrighin* vasutvezérgazgatóval keveredett nyílt konfliktusba. Az egyes miniszterek közötti nézeteltérések annyira nem maradtak már titokban, hogy *Madgearu* és *Manoilescu* példának okáért nyilvánosságra hozták a mezőgazdasági tartozások rendezése kérdésében elfoglalt ellentétes álláspontjait.

Tekintélyes nagyvállalat

tulajdonosa férjhez adná gyermektelen, 32 éves, özvegy hűgát, aki másfélmillió saját vagyonnal rendelkezik, egy közép-korú vagyonos izr. szolid életű uriemberhez, akit esetleg a vállalatba társul is befogadna. Kimerítő levél „Agilis 40” jellegére a kiadóba kérétek.

kat. Mint a *Lupta* írja, a miniszterek közötti veszekedések napirenden voltak és az utóbbi időben egyenesen botrányos formákat öltöttek.

Az ideiglenesség tudata és a miniszterek közötti diszharmonia olyan atmoszférát teremtettek, amelyben komoly munkáról alig lehetett szó. Ez a tehetetlenség megnyilatkozott nemcsak a gazdasági kérdésekkel kapcsolatosan, hanem a juniusi zavargások alkalmával is. Voltak természetesen más okai is a válság kitörésének. *Titulescu* juniusi királyi audienciája alkalmával emlékeztetesen első ízben merült fel a kormány távozásának kérdése. Akkor a dinasztiaival kapcsolatos kényes természetű családi kérdések képezték hosszas megbeszélések tárgyát egy a királyi audienciákon, mint a pártvezérek közötti megbeszéléseken. Maniu a koronázással kapcsolatosan annak az óhajának adott ki-

fejezést, hogy a királyi családon belül állíttassék helyre a status quo. Emiatt hívta haza a miniszterelnök táviratilag *Titulescut* és az eredmény az lett, hogy — a koronázást elhalasztották. Egyesek tudni vélik, hogy Maniu csütörtöki audienciáján ismét szóba került ez a kényes kérdés, amelyben a döntő faktorok nincsenek egy véleményen a miniszterelnökkel.

Egészségi okok miatt utazik külföldre Maniu

A teljesség kedvéért meg kell említenünk, hogy Maniu egészségügyi okokra való hivatkozással kérte a királytól szabadságolását. Dr. *Mariu Sturza*, Maniu kezelőorvosa figyelmeztette a miniszterelnököt, hogy utazék külföldre és folytassa a Szovátán megkezdett kuráját, mert ellenkező esetben ne mvállal felelősséget egész-

50.000 felesleges állami tisztviselőt épít le a kormány

Másfélmilliárdba kerül a felesleges tisztviselők leépítése

(Bucuresti—Bukarest, okt. 4. Az Uj Kelet tud.) A pénzügyminisztériumban ma délelőtt értekezletet tartott a költségvetési bizottság. Ez alkalommal a költségvetés személyi kiadásainak redukcióját vitatták meg. Megállapítást nyert, hogy az állam 450 ezer tisztviselője közül 400 ezer tölt be rendes állást,

a többiek színekuristák, akikre az állam adminisztrációjának semmi szüksége nincsen. E megállapítás alapján elhatározták a költségvetés személyi kiadásainak kétfélmilliárd lejrel való csökkentését. Ebből azonban mintegy másfélmilliárd lejre van szüksége a kor-

mánynak a fölösleges tisztviselők leépítéséhez. A leépített tisztviselők háromhat hónapi végkielégítést fognak kapni. Ugyancsak elhatározta a bizottság, hogy állami tisztviselők ezután csakis egyetlen állást tölthetnek be s csak egy állásért kaphatnak fizetést.

A liberális Sonametan-társaság nem hajlandó a vagyonát az államnak átadni

Október 9-én dönti el a Semmitőszék, hogy alkotmányellenes-e az új földgáztörvény

(Bucuresti—Bukarest, okt. 4. Az Uj Kelet tud.) Mint ismeretes, az új földgáz törvény hatodik szakasza értelmében az összes létező földgázvállalatok kötelesek meghatározott időn belül egész vagyonukat, berendezésüket és irattárakat átadni az államnak. A régi rezsim alatt hirhédte vált Sonametan liberális érdekeltsgű földgázvállalat, amely a nacionalizált és likvidálás alá helyezett Magyar Földgáztársaság (U. E. G.) vagyonának is tulnyomórészben a tulajdonosa, megtámadta a földgáztörvénynek ezt a rendelkezését, azon a címen, hogy a törvény ellenkezik az alkotmánnyal.

képviseltették magukat a legfelsőbb bíróság előtt, ahol az állam képviselőiben azt a ielfogást juttatták kifejezésre, hogy a törvény megfelel az alkotmányosságnak. Az állam képviselői rámutattak arra is, hogy teljesen fölösleges az alkotmányellenesség kifogását a semmitőszék előtt letárgyalni, miután ez a kérdés nem befolyásolhatja a titui

járásbírószág előtt folyó pert. Ugyanis a Sonametan által követelt összeg nem a földgáz termelésével van kapcsolatban, hanem a vállalat másirányú működéséből kifolyólag származik. A semmitőszék azonban nem fogadta el ezt a kifogást és kimondotta, hogy az alkotmányellenesség kérdésében folytatni fogja a tárgyalást október 9-én.

Vaugoin kijelentette, hogy nem enged teret semminemű puccskísérletnek

Az osztrák kancellár nyilatkozata a Havas távirati iroda bécsi munkatársa előtt

Párizs, október 4. Vaugoin* osztrák szövetségi kancellár a Havas távirati iroda bécsi munkatársa előtt nyilatkozott az osztrák belpolitikai helyzetről. A kancellár azt hangoztatta, hogy a nemzeti tanács képtelen volt Ausztria politikai és gazdasági problémáinak, köztük elsősorban a szövetségi vasutak kérdésének megoldására. Vaugoin utat kívánt engedni a demokratizmusnak s ezért első dolga volt a választások kitűzése, hogy a nép maga dönthessen vitális érdekei felől. A kancellár leszögezni kívánta, hogy a választások teljesen Ausztria belügye és hogy a külföld nyugtalanságára semmi ok sincsen. Vaugoin évek óta küzd az egységes Ausztriáért és a konszolidációért s az a reménye, hogy a választásokon a hazafias pártok győzni fognak.

puccstörékvésnek és fenntartja a rendet és nyugalmat. Hadügyminiszteri minőségében a hadsereget szilárdan kézben tartja és bizik abban, hogy nem fognak kísérletek történni a demokratikus és parlamentáris kormányzás felretételének célzatával, amit a kormány feltétlenül megakadályozna.

— Diákok csinálnak forradalmat Havannában. Havannából jelentik: Ma fölgyverkezett diákok vonultak fel Machado havannai elnök palotája elé, hogy kifejezésre juttassák vele szemben érzett megvetésüket. A diákok megkísérelték, hogy a palota parancsnokát és a palotát körülvevő kordon tisztjeit lefegyverezzék. A diákok és a rendőrség között félórás harc keletkezett, amelynek folyamán több mint száz lövést adtak le. Hatan megsebesültek, köztük ketten halálosan. Hivatalos jelentés szerint a rend helyreállott.

ült !!! uháza

fogva is jó tárdrangu kabaré-okkal érintkeznek. könyörgött leázszel az étellel és ury azonban nem ulla kérésére és lemond a szülői il akarja beren-

Londonba utalején egy barátAmerikába hajó-

o de Janeiróban

n barátnőjével g szerződést kaében. Barátnője ron visszautazott Bécsben élő szüében egyik bőri keletu volt.

levelében külön- őr és közli, hogy yra hazajön szüében egyik bőrnától börtáskák l, hogy Brazília- agyon előnyösen evélben egyetlen

gy valakivel Annál feltűnőbb et hivatalos hely- zülök. A riodeja- távirati uton kö- hogy leányukat ggyilkolva talál- gi megállapításai rget valószínűleg ötojének erre az tt végeztek vele. értékes ékszeri éntz láttak nála, k.

oldalszámra ir- ndórság azt hiszi, fogja keríteni a

asiszták előtt

endtvörvényes Gajdát a képkiadta

A Gajda vezetése mozgalom két év ának most folyik i kerületi bíróság tanácsa a fasiszta zetője ellen rend- dított. A vád alá a Gajda képviselő az kiadott.

tmada már régen mozgalommal. A most kézbesítettek a köztársaság vény második parag adik és negyedik ázenharmadik pa- második és harma- emel vádat elle- apján a vádlotta- büntetéssel lehet

nkást ütött el egy l jelentik: A würt- állomás közelében vasuti munkás t, kettőnek sebesü

AK CARAFFA EPERJESI HÓ INAK CSONT elentik: Eperjesei származó temp ása közben ember s. Megállapították vázak, amelyekne z eperjesi vértör ak a földi marad si hóhér, Caraff i őket, mert fe-

Husz ország zsidó munkássága 210 delegátussal képviseltette magát a Dolgozó Palesztina kongresszusán

Einstein, Sassenbach, Longuet, Ernst Toller és Nahum Szokolov tartottak üdvözlő beszédet a Dolgozó Palesztina berlini kongresszusán

Berlin, október 4. (Az Uj Kelet tudósítójától). Megírta az Uj Kelet, hogy a palesztinai munkásszervezet, a Histadrut felhívására világkongresszust hívott egybe Berlinbe. A kongresszus iránt váratlanul nagy érdeklődés nyilatkozott meg világszerte. Husz ország zsidó munkássága 210 delegátussal képviseltette magát a kongresszuson, amelyre az amerikai zsidó munkászervezetek is eljöttek. Ez valószínűleg a baloldali Poale cionisták is, akik a cionista világszervezettel szemben mint jiddisizták tanúsítottak ellenséges magatartást. A „Bund” kivételével minden zsidó munkásszervezet bizonyosságát adta a kongresszuson való jelenlétével annak a szolidaritásnak, amely a zsidó dolgozókat világszerte egybefogja a palesztinai ujjáépítés jegyében.

Einstein a vendégek között

A megnyitó ülés a régi porosz urak házában dísztermében zajlott le. A vendégek között megjelent: Nahum Szokolov, a cionista világszervezet elnöke, Einstein professzor, Sobernheim követségi tanácsos, Felix Rosenbluth, számos újságíró és író, közöttük Artur Holitscher, a neves publicista. A piros drapériákkal díszített tribün héber, német és jiddis nyelvű felirások alatt egy stíliázott Palesztina-terkép mutatta a tanácskozási karakterét. Az elnöki emelvényen Ben Gurion, Sprinck, Kaplansky ültek, mellettük Eduard Bernstein, Jean Longuet és a munkás világmozgalom más nevezetességei. A megnyitó beszédét Ben Gurion mondta. Mindenekelőtt üdvözölte a Histadrut nevében a kongresszus résztvevőit: négyszázezer dolgozó zsidó megbízottját. Fájdalommal említette, hogy Oroszországból nem jöhettek el a zsidó dolgozók reprezentánsai. Annek a reménynek adott kifejezést, hogy a „Bund” is nemskára belép a cion munkát propagáló szocialista tömegek sorai közé és a zsidó dolgozók egységfrontja befejezett tényé válik.

Szolidaritás az arab dolgozókkal

A kongresszus — folytatta Ben Gurion — súlyos megpróbáltatások idején ül össze: az 1929 augusztusi események után. A véres napok emléke azonban nem tépte ki az szívünkől azt a sorsközösséget, amely az Erec Jiszraelba visszatérő zsidó dolgozók és a palesztinai, valamint a szomszédos országok arabjai között fennáll. Nem kisebb jelentőségű esemény azonban a zsidó dolgozók szempontjából az a szomorú tény, hogy a mandatárius kormány felfüggesztette a munkásbevándorlást olyan időben, amikor az országnak szüksége van új munkaerőre. Annál súlyosabban érintett bennünket ez a rendelkezés most, amikor az angol kormány élén barátaink állnak.

A Histadrut nem párt. Mindenki, aki keze munkájából él és nem szakmányolja ki embertársát, tagja lehet a Histadrutnak, amely alapjában mégsem gazdasági és szakszervezeti organizmus. A Histadrut szellemisége és törvényi akarása alapján véve államalkotók szövetsége. Am nem az elnyo-

matás és erőszak államáé, hanem a munka és egyenlőség közösségéé. Az ország, amely ielé tekint az egész zsidó nép, három dimenzióju. Kettő e dimenziók közül természeti adottsága: az ország hossza és szélessége. De van egy harmadik dimenzió és ez a legfontosabb: az ország produktivitása. Ezt megnagyobbítani nekünk, munkásoknak adatott. Ha fokozni fogjuk az ország gyümölcsöző erejét, akkor egy dunából százat csinálunk. Palesztinára való jogunk a munkára való jog, egy népnek kollektív joga arra, hogy megteremtse saját munkájával egzisztenciájának alapjait. Eppen ezért a zsidó Palesztinából is dolgozó Palesztinát kell nekünk csinálni. Es ezen okból akarjuk, hogy Palesztina a béke és az ország arab gyermekeinek országává is váljék. A dolgozó Palesztina első kongresszusára három programpontra jöttünk: az eddigi teljesítmények bemutatásával, a jövőbe való kilátásokkal és új erők mozgósításának reményével. Ezzel nyitott meg a dolgozó Palesztina első világkongresszusát.

A beszédet, amelynek első felét héber, másik felét jiddis nyelven mondotta el az elnök, a jelenlevők lelátással és tomboló eljénzéssel köszöntötték.

Einstein professzor beszéd

S. Kaplansky üdvözölte a megjelent vendégeket. Eduard Bernstein nagy párosszal beszélt a cionisták programjáról, amelyben biztosítékát látja a palesztinai dolgozók egyenlőségének és testvériségének.

Einstein professzor rövid beszédében kijelenti, hogy nem azért jött a kongresszusra, hogy tanítson, hanem hogy tanuljon. A zsidóság alapjában véve kulturközösség. A kultúra volt eltérő elem ennek a népnek és a Palesztinamunkát is ilyen szempontokból kell elbírálni. Nem a zsidók száma a döntő tényező, hanem az a teljesítmény, amit Palesztinában fel tudunk mutatni. Olyasmit kell Palesztinában létrehozni, amivel a világ egész zsidósága azonosíthatja magát.

Sassenbach az amszterdami nemzetközi szakszervezeti szövetség nevében üdvözölte a kongresszust. A cionizmus — ugymond — csak zsidó munka révén valósítható meg. A zsidó nemzeti mozgalom nagy fájdalommal vette tudomásul a munkásbevándorlásról szóló tilalmat. De nem fogunk nyugodni mindaddig, amíg ismét meg nem indul a dolgozók bevándorlásának árama Palesztina felé.

Az idealizmus földje

Jean Longuet a franciaországi szocialista mozgalom nevében üdvözölte a kongresszust. A zsidó nemzeti otthon — mondotta — nem építhető fel nemzeti szöveg tendenciákkal, hanem csakis Spinoza, Marx, Lassale és Einstein szellemében. Idézi Wanderwede könyvét a produktív Palesztináról, amely nem egy kolónia, hanem a tiszta szocialis eszméiségnek ideális földje.

Ezután a német szocialisták, majd Berlin városának képviselője üdvözölte a kongresszust, amelyre üdvözlő levél-iratokat küldtek Chaim N. Bialik Dubnow és a zsidó szellemi élet sok más kitűnősége. Óriási lelkesedést keltett, amikor felolvasták a haifai arab munkásklub üdvözlő levelét.

Rövid szünet után a szónoklatok sorát Shipliakoff, az amerikai delegáció vezetője nyitotta meg. A háború alatt — ugymond — aligha álmolta, hogy tizenkét év múlva egy német törvényhozó testület házában részt fog venni Palesztina ujjáépítőinek kongresszusán. A háború elleni propagandája miatt börtönben kellett szenvednie, ő tehát saját testén át bizonyította pacifizmusát. A

legszebb pacifista munkát pedig Palesztinában látta, ahonnan néhány nappal azelőtt tért vissza.

A legszebb pacifizmus

A palesztinai munkás ép oly egyszerű ember, mint a világ minden más munkása, de mégis bizonyos tekintetben más. A zsidó munkás valami egészen különös pátoasz által vezetetti magát munkájában. A zsidó munkások palesztinai szövetségei, betegsegélyzői, szakszervezetei mintaszervek. Ami épül és termelődik Erec Jiszraelben, azon rajta van az önzetlenség és áldozatkészségnek a bélyege. A zsidó iskolák, a zsidó munkásszínház át van hatva attól az idea-

Ünnepélyesen fogadták Kolozsváron a város első görögkatolikus püspökét Ma iktatják be kolozsvári hivatalába Hosszu szamosujvári püspököt

(Cluj—Kolozsvár, okt. 4. Az Uj Kelet tud.) Szombat délután négy órakerülön vonattal Kolozsvárra érkezett dr. Hosszu Juli szamosujvári görögkatolikus püspök, akinek rezidenciáját Kolozsvárra helyezték át. A kolozsvári hatóságok ünnepélyes fogadtatást rendeztek a püspök tiszteletére. A várost fellobogózták, a Ferdinánd király uti Szamoshidon új felirást tettek az uralkodónak állított diadalkapura s az utvonalon végig díszruhás rendőrök és esendőrök állottak. Kivonultak a fogadtatásra az összes kolozsvári állami iskolák görögkatolikus növendékei. A püspököt és kíséretét hozó külön vonat fél-négy után néhány perccel futott be a kolozsvári pályaudvaron. A peronon dr. Moldovan Valér tartományi igazgató, dr. Mihali Tivadar polgármester, Pacala tábornok, Hatiegan Simon rendőrkezes-ter és a kolozsvári görögkatolikus egyházközség vezetői fogadták a püspököt,

Szabadlábra helyezték a bánffyhunyadi rosszul sikerült rablótámadás tetteseit

(Cluj—Kolozsvár, október 4. Körülbelül nyolc hónappal ezelőtt olyan szenzációja volt Bánffyhunynak, amely a régi betyárvilágra emlékeztet. Özevgy Rosenfeld Ferencné gazdag háztulajdonosnő lakására éjjel egy óra tájban két álarcos és talpig felfegyverzett betörő hatolt be, akik felverték álmából az özevgy asszonyt és szakácsnőjét és revolvert szegyezve rájuk, azt követelték, hogy árulják el, hova rejtették a pénzüket, különben halál fia. A szakácsnő erre siránkozni kezdett, hogy ő nem tudhat semmit az asszonya fitkairól, mire az álarcos banditák kijelentették, hogy sze gény embereken csakugyan nincs mit kereskedjenek, ellenben annál retentesebb bosszút állanak Rosenfeldnéen, ha nem adja át a pénzt. Az özevgy-asszony kétségbeesett erővel próbált védekezni, ami még jobban felbőszítette a támadókat. Kést szegeztek a szerencsétlen asszony nyakának és azzal középkori kegyetlenséggel perceről-percere mélyebben vágták át az ereket, miáltal folytonosan azt kérdezték, hogy még mindig nem volt elég, nem adja elő a pénzt?

A borzalmas bestiálítás láttára a szakácsnő velőtrázaon felsikoltott és ezzel mentette meg asszonyát, mert a banditák egy pillanatra felhagytak a háztulajdonosnő kínzásával, hogy a szakácsnőt elhallgattassák, mire Rosenfeldné utolsó erejét összeszedve az ablakhoz rohant és segítségért kiáltott.

A kiáltásokra a szomszédok is tudomást

szereztek a rablótámadásról és a megtámadott özevgyasszony segítségére siettek. Rosenfeldné ekkorra már ájultan esett össze a súlyos vérvesztéségtől, a banditák pedig menekülni akartak az elfogatás veszélye elől.

Az igyekezetük azonban csődöt mondott, mert a felbőszült szomszédság üldözöbe vette őket és mindkettőjüket lefogta. Ha a esendőrök nem kerülnek elő, talán meg is lineselik a két álarcos rablót, akikről természetesen letepték az inkognitót biztosító álarcot és legnagyobb meglepetésükre ismerték fel bennük Szóts Ferenc és Gergely Dénes földműveseket, akiket addig szorgalmas, megbízható munkásoknak tartottak.

A gyilkossági kísérlettel elkövetett rablótámadás ügyében pénteken tartotta az első tárgyalását a törvényszék második szekciója. A vádlottakat dr. Moldovan Valér ügyvéd képviselte, aki előadta a törvényszéknek, hogy ugy Szóts, mint Gergely családú emberek, vagyonuk van és állandó lakhellyel is bírnak, így további fogvatartásuk fölösleges és mivel a panaszos és egyben a vád koronatanuja nem jelent meg, az új főtárgyalásig helyezze szabadlábra a Sobri Jóska és Rózsa Sándorok korát visszakiadó földműveseket. A törvényszék rövid tanácskozás után helyet adott a kérésnek, elnapolta a tárgyalást és a vádlottakat, akik a fegyházor mellett igen jószándéku, békés embereknek néznek ki, szabadlábra helyezte.

Ernst Toller író tartott beszédet ezután. Kérte a kongresszust, hogy ne befolyásoltassa magát a Labour Party üdvözlő irata által. Ez a párt ma kormanyon van és az angol kormány tudvalevőleg kiadta a bevándorlásról szóló tilalmat. Ajanlotta, hogy a zsidó munkásság keressen minél szorosabb kapcsolatokat az arab dolgozókkal. Kéri a zsidó dolgozókat, tartsák távol magukat minden sovén mozgalomtól.

Ernst Toller beszéd

Artur Ruppin referátuma következett ezután a „zsidó nép szocialis struktúrájáról”. Kaplansky köszöntötte a belga szocialista vezért és egykori minisztert: Camille Huysmans és Louis Pierard képviselőt, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal képviselőjét, Goudalt. Huysmans a második internacionálé nevében köszöntötte a kongresszust, majd Louis Pierard „A Népszövetség és a Palesztina-mandátum” címen tartott nagy szimpátiával fogadott előadást.

az uje

Brüning k holnap a

Berlin, okt. 4. részletesen jelezkai válság tisztgére várják. Egári középpártódemokratákkal lásait s körülí hogy a nemzetassa le a mindmindennapi jeHétlőn a néme gyalni a kancell fognak kialak segek, amelye kormányzatát, melyfik pártokrparlamentben.

Összeht laszott

Erre annál is kancellárnak, legujabb jeient a telozlatott bnoke, október 1 nan megválasz Eddig az időpör hogy számíthat többségre, vagy rad. Az esem rendkívül érdekl szocialdemokrat zata, amelyben vább fog küzde és a weimari Pénzügyi téren tartja egy olyan lét, mely miné dolgozókra. A i külpolitika foly tette a jóvátétel a rajnai vidék.

A néme ság mé pontját

A pénzügyi egyébként Diet pénzügyminiszte meggyőződése s gazdasági válság pontját és a b még nehéz gazd megoldania. Há dások nem emel határozáshoz a dan köti magát, tési évre nem is A miniszter azz tát, hogy a biroo dolgozott szanál ment előtt és ha is képviselni fogból arra követk kormányra par előtt nem fog m vissza diktatörk ha a birodalmi szemben elutasí kednek.

Valószínű, ho helyzet válságá gésbe a berlini tőzse lanyhasá zeten kívül még

Széke

Satu-Ma

az ország nördiszmaru many

D'or ill

Cal Reg Wessel

megérkezt ujdonságot Nécessaire Utib

Csempelapok

féméből, cs mege üzietek, mészárszékek, fodrásztek, műtők, kórtermek, fürdőszobák, klozetek, lépcsőházak, konyhák, folyosók burkolására. Nem törékeny, mégis olcsóbb, mint a törékeny fayence csempe Szerelése is egyszerűbb. Öt évi tartóssági jótállással szállítja minden színben

MARKÓ V. OKL. MÉRNÖK CLUJ, STR. N. IORGA 11 Telefon 453

Október 15-ikére összehívják az ujonnan megválasztott birodalmi gyűlést

Brüning kancellár befejezte tárgyalásait a polgári középpártokkal és a szociáldemokratákkal, holnap a nemzeti szocialistákkal tárgyal és csak a jövő hét közepén dől el, hogy számíthat-e többségre a kormány

Berlin, okt. 4. Mint Az Uj Kelet már részletesen jelentette, a német belpolitikai válság tisztázódását a jövő hét végére várják. Brüning kancellár a polgári középpártok vezetőivel és a szociáldemokratákkal már lefolytatta tárgyalásait s körübelül ma kerül sor arra, hogy a nemzeti szocialistákkal folytassa le a mindenesetre érdekes és nem mindennapi jelentőségű tárgyalásokat. Hétfőn a német nemzetiekkel fog tárgyalni a kancellár s csak a hét közepére fognak kialakulni előtte azok a lehetőségek, amelyek szerint kialakíthatja kormányzatát, illetőleg eldöntheti, hogy melyik pártokra támaszkodhat az új parlamentben.

Összehívják az ujonnan megválasztott birodalmi gyűlést

Erre annál is inkább szüksége van a kancellárnak, mert mint Berlinből a legújabb jelentések híri adják, Loebe a feloszlott birodalmi gyűlés volt elnöke, október 13-ra összehívta az ujonnan megválasztott birodalmi gyűlést. Eddig az időpontig el kell dönie annak, hogy számíthat-e Brüning kormánya többségre, vagy pedig kisebbségre marad. Az eseményekkel kapcsolatban rendkívül érdekes a birodalmi gyűlés szociáldemokrata frakciójának határozata, amelyben kimondta, hogy tovább fog küzdeni a parlamentarizmus és a weimari alkotmány védelméért. Pénzügyi téren a trakeió kivanatosnak tartja egy olyan szanalás keresztülvitelét, mely minél kevesebb terhet ró a dolgozókra. A trakeió követeli az eddigi külpolitika folytatását, mely lehetővé tette a jövőteli terhek csökkentését és a rajnai vidék kiűrését.

A németországi gazdasági válság még nem érte el mélypontját

A pénzügyi helyzettel kapcsolatban egyébként Dietrich német birodalmi pénzügyminiszter kijelentette, hogy meggyőződése szerint a németországi gazdasági válság még nem érte el mélypontját és a birodalmi kormánynak még nehéz gazdasági problémákat kell megoldania. Három évig az állami kiadások nem emelkedhetnek. Ehhez az elhatározáshoz a kormány olyan szilárdan köti magát, hogy a jövő költségvetési évre nem is készít új költségvetést. A miniszter azzal fejezte be nyilatkozatát, hogy a birodalmi kormány által kidolgozott szanalási programot a parlament előtt és ha kell, a német nép előtt is képviselni fogja. Ebből a nyilatkozatból arra következtetnek, hogy Brüning kormánya parlamentáris nehézségek előtt nem fog meghátrálni és nem riad vissza diktatórikus intézkedésektől sem, ha a birodalmi gyűlés a programmal szemben elutasító álláspontra helyezkednék.

Valószínű, hogy a német pénzügyi helyzet válságával hozható összefüggésbe a berlini tőzsde lanyhasága is. A tőzsde lanyhaságát a belpolitikai helyzetben kívül még az is fokozza, hogy a

francia tőkések német részvényállományuktól szabadulni igyekezzenek.

Briand részvétvairata Stresemann özvegyéhez

Briand francia külügyminiszter tegnap Stresemann özvegyéhez táviratot intézett, amelyben a fájdalmas évröndülő alkalmából újra kifejezésre juttatta azt a fájalmát, mely Európát és a világbéke ügyét Stresemann egy évvel ezelőtt bekövetkezett halálával érte. Stresemann sirján egyébként ma délelőtt felavatták azt az emlékművet, a melyet a német békeakadémia alapító tagjai a nagy német külügyminiszter

emlékének megörökítésére állítottak fel. A sirnál számos beszéd hangzott el, melyek mind az elhunyt miniszter érdemeit méltatták. A siremlék leleplezése után a béke-akadémia alapító tagjai értekezletre ültek össze, amelyen megvitták azokat a módozatokat, amelyek a béke nemzetközi propagandájának és tudományos elmélyítésének céljait szolgálják.

Brüning tárgyalásai aggodalmat keltek Párizsban

A külföldi sajtó és politikai közvélemény egyébként élénk érdeklődéssel fordul a német belpolitika eseményei

Kotta Király-nál Kotta Király-nál

Legnagyobb raktár — Legolcsóbb ár! Cluj, Fötér 15

felé. Brüning kancellár tárgyalásai különösen a trancia politikai köröket töltik el aggodalommal és a francia politikai körökben különösen nagy izgalommal várják azoknak a tárgyalásoknak az eredményeit, amelyeket a nemzeti szocialistákkal fog lefolytatni Brüning kancellár. A francia sajtó baloldali organumai annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy a német mérsékelt pártokban és a szociáldemokratákban meglesz a kellő öntudat és hajlandóság arra, hogy legalább pillanatnyilag megmentsék a helyzetet és megakadályozzák azt, hogy Németországban a szélsőségek legyenek urra.

Titulescunak a kisebbségekről mondott beszéde zárta le a Népszövetség őszi ülészakát

„A kisebbségi problémát a kisebbségek és az érdekelt államok nyílt és lojális együttműködése oldhatja meg“

Heves vita folyt a francia minisztertanácsban a genfi eseményekkel kapcsolatban

Genf, október 4. A népszövetségi közgyűlés mai délelőtti záróülésén a jogi főbizottság jelentését tárgyalta. A jelentés azt javasolja többek közt, hogy a Kellogg-egyezmény és a népszövetségi alapokmány összhangba hozatalának ügyét halasszák a következő népszövetségi közgyűlési ülészakára, mert a kérdés még nincs kellően előkészítve és különben is nemcsak jogi, hanem politikai megfontolást is kíván.

A záróülésen elfogadták a jogi főbizottság jelentését és határozati javaslatát, majd Titulescu elnök megállapította, hogy az ülészaká tárgyszorozatát letárgyalták s záróbeszédet berekesztette a közgyűlést.

Titulescu méltatta a mostani ülészakon végzett munkát és a hozott ha-

tározatokat. Megállapította, hogy a béke fenntartása szükségességének érzete állandóan növekvőben van s az ülészakon felmerült ellentétek nagyrészt csak arra vonatkoznak, hogy a haladás elég gyors ütemű-e. Szólt a kisebbségi problémáról is s hangoztatta, hogy a közgyűlésben és a főbizottságban elhangzott vita emelkedett szellemű és udvarias hangú volt a lezögezni kívánta azt a meggyőződését, hogy a problémát végeredményben legjobban mégis a kisebbségek és az érdekelt államok nyílt és lojális együttműködése oldhatja meg. Beszédét azzal fejezte be, hogy reméli, hogy a nemzetközi aeropag égisze alá tartozó népek a jövőben még közelebb lesznek egymáshoz hozhatók, hogy azután elválaszthatatlan közösség és barátság

fűzze őket össze a világbéke biztosításának munkájában.

Párizs, október 4. A francia minisztertanács két óras ülést tartott, amelyen Briand és Flandin miniszterek beszámoltak a genfi ülészaká határozatairól és a Genfben folytatott magánbeszélgetésekről. A minisztertanács köszönetet mondott a francia delegáció munkásságáért. Ezután az orszországi behozatal ügyével s más gazdasági vonatkozású kérdésekkel foglalkoztak. Politikai körökben elterjedt hírek szerint a minisztertanácsban a genfi eseményekkel kapcsolatban heves vita volt a világpolitikai és gazdasági problémákról és az ülés végéig sem sikerült az ellentéteket eloszlatni.

A világ legnagyobb repülőgépe körrepülő-utján leszállott Bécsben és továbbstartolt Budapest felé

Ma Bukarestbe érkezik a Junkers-művek G. 38 jelzésű óriásrepülőgépe

Berlin, október 4. A birodalmi közlekedésügyi miniszter engedélyt adott a G. 38. jelzésű óriási Junkers-gépnek európai körrepülésre. A világ legnagyobb repülőgépe reggel 8 órakor startol Dessauból s Prágán, Bécsen, Budapesten, Belgrádon, Bukaresten át Sztambulba repül, ahonnan Szaloni kin át folytatja útját Athén és azután Róma felé. Visszatérőben a gép a Földközi tenger partvidékén repül. A G. 38, amelyet a Junkers-művek részéről Zimmermann és a német Luft-hansa részéről Grauer kapitányok vezetnek a körrepülő uton, 15 európai

államot érint. Az óriásrepülőgépet négy egyenként 800 lóerős motor hajtja, melyek a gép két méter magasságú szárnyaiba vannak beépítve. A szárnyak szélessége 45, a gép hossza 23 méter. Sulya teljes terheléssel 24 tonna. Az óriásrepülőgép három és félezer kilométert tehet meg leszállás nélkül, óránként 200 kilométer sebességgel.

Bécs, október 4. A német Junkers-gvár G. 38 jelzésű óriásrepülőgépe ma délután 1 óra 19 perckor földet ért az asperni repülőtéren. Félórával az óriásrepülőgép érkezése előtt a bécsi

rádióállomás rádióautója összeköttetést teremtett rádió útján összeköttetést a Bécs felé közeledő óriásrepülőgéppel s a lefolytatott beszélgetést a rádióhallgatók részére is közvetítették.

Zimmermann és Grauer kapitányok üdvözlőt küldöttek az osztrák népek és Bécs fővárosnak. A leszálláskor hatalmas tömeg lelkesen éljenezte a pilótákat. Perceken át hallható volt a rádióban is az óriásrepülőgép propellerjeinek zúgása és motorjainak berregése is. Félórás tartózkodás után a G. 38 felszállt Budapest felé.

Bécs, október 4. A G. 38 érkezésekor ott voltak az asperni repülőtéren Miklas szövetségi elnök s a kormány tagjai közül Seypel külügyminiszter, Juch pénzügy- és Heidl kereskedelmi miniszterek, akiknek a pilótákat bemutatatták.

A KÖNYVPIAC SZENZACIÓJA INFANTERISZT S VEJK. KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYABAN.

Székely Sándor

Satu-Mare — Wien

az ország egyik legnagyobb nördiszmiarugyára cluj-i bizomanyi lerakatába

D'or illatszertárba

Cal Reg. Ferd. (volt Wesselényi u.) 13

megerkeztek a legujabb u'donságok. — Ridikülök, Nécessaire-ek, Aktatáskák Utiböröndök

SZÉKREKEDÉS

és minden más gyomorbetegség, emésztési zavarok, gyomorsavtúlnengés és ideges bántalmak megszűnnek és teljesen meggyógyulnak a könnyen emészthető és kellemes ízű

Knorr kakaó és Táplisz

használatával. Teljesen ártalmatlan tápszerek lévén a legalkalmasabbak a székrekedés és krónikus hurutok leküzdésére, anélkül, hogy zavarokat idézne elő az emésztőszervek működésében. — Kapható mindenütt!

Prospektust ingyen küld SAM. LÖBL & FIU Bucurest, Bd. Maria 30

képpen állítható... Ben Gurion és... az elnökségben... Labour Party... a part ma kor... kormány tud... szőlő... a zsidó mun... szorosabb kap... zozókkal. Kéri a... távol magu... galomtól.

váron pspökét mosujvári

élükön. Az állo... plom épületében... ba vonult, majd... beszédet tartott... ne uccán össze... egnek nagysze... ps hangszórók... zombaton este a... nyne volt, ame... dely minden ré... lödöttségek. A... röntent a püspök

akor misét tart... a prefekturán fo... ak, diplomáciai... ságok és az egye... dvözlétét. Az ün... dr. visszatér Sza... t, amíg a püspöki... ron rendbe nem

ék sikerült eit

lötamadásról és... gyasszony segít... feldné ekkorra... ze a súlyos vér... ták pedig mene... fogatás veszélye

ban esődöt mon... lt szomszédság... s mindkettőjüket... ök nem kerülnek... elik a két álaros... zetesen letépték... 6 álaros és leg... kre ismerték fel... és Gergely Dé... siket addig szor... munkásoknak tar

reltel elkövetett... n pénteken tar... lását a törvény... n. A vádlottakat... ügyvéd képvisel... enyszéknek, hogy... ely családos em... és állandó lak... s további fogva... s mivel a pana... d koronatanuja... új főtárgyalásig... a Sobri Jóskák... rár visszakiváno... rvényeszek rövid... ret adott a kérés... yalást és a vád... gyházor mellett... és embereknek... ra helyezte.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági sáldóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felolós szerkesztő: Jánbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Cikkünk utánuvadását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Oktober 6. — a sékelelszámolás utolsó terminusa. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodája közli az összes helyesportokkal: A Szövetség kisintézőbizottsága, mint ismeretes, az évi cionista konferenciát október 26-ra tűzte ki, míg a választások időpontját az egész országban egyöntetűen október 12-én állapította meg. Felhívjuk tehát a helyesportok vezetőségeit, hassanak oda, hogy október 5-ét, vasárnapot, mint utolsó terminust, sékelnapra deklarálva, a sékelakciót minden körülmények között bejezzék, valamint a befolyt sékelpénzeket címükre beküldjék. A választási szabályzatokat, valamint a választási körzetek megállapítására vonatkozó instrukciókat a jövő hét folyamán fogjuk megküldeni a helyesportoknak. Nyomatékosan hangsúlyoznunk kell, hogy a választásban csak azok a csoportok vehetnek részt, amelyek a sékelelszámolásokat legkésőbb október 6-ig postára tették. Az idei konferencia nagy fontosságára való tekintettel fokozott kötelessége minden öntudatos cionistának, hogy a sékelakció eredményét saját intenzív munkájával is a maximumra fokozza és ezáltal a mozgalom átütőerejét növelje.

REPÜLŐGÉP PAPIROSBÓL.
 Bécsből jelentik: Salzburg mellett egy kis faluban egy Genzen János nevű szabósegéd puhafából és esomagolópapírból egy repülőgépet állított össze, amelyen nagy nézőközönség jelenlétében fel is repült. Az oleő repülőgép 22 méter magasságba emelkedett, 200 méter utat tett meg a levegőben és baj nélkül ugyanezen a helyen, ahonnan felszállt, földet ért. A repülő szabó vállalkozását nagy érdeklődés kíséri.

Értesítés. Jibou községben (jud. Sălaj) az országos vásárt október 8. és 9. tartják meg. Első nap marhavásár, második napon kirakodó vásár lesz.

MEGNŐSÜL A SPANYOL TRÓNÖRÖKÖS. Madridból jelentik: Don Carlos spanyol trónörökös e napokban eljegyzi Donna Charlotta infánsnőt. Politikai körökben arról beszélnek, hogy a trónörökös házasságkötése után a király lemond a trónról a trónörökös javára.

A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértelulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bél-specialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

HÉT HALOTTJA VOLT EGY VONATÖSSZEÜTKÖZÉSNEK. Párizsból jelentik: A francia főváros közepében vonatösszeütközés következtében hét utas életét veszítette, harmincan többé-kevésbé súlyosan megsebesültek.

Megkezdtek az olimpiai stádion átalakítási munkálatait. Párizsból jelentik: A Chicago Tribune los-angelosi jelentése szerint megkezdtek az olimpiai stádion átalakítási munkálatait. 15 ezer néző helyett 105 ezer ülőhelyes nézőt fognak elhelyezni a kibővített új stádionban. A stádion közel van a város centrumához. Körülötte sétateret létesítenek s ide kerülnek a sportbizottságok irodahelységei és a nemzetek sportszövetségeinek irodái.

Közel 3 milliárd az állam szeptemberi bevétele. Bukarestből jelentik: Hivatalos közlés szerint szeptemberben a Banca Nationala és fiókjai kétmilliárd 808 millió lejt inkasszáltak az állam javára. Ezzel kapcsolatosan a pénzügyminisztériumi alapok kezelőigazgatósága a többi minisztériummal egyetértésben megállapította azokat a törlesztéseket, amelyeket októberben kell az államnak kifizetnie. Ezeknek az összege 2 milliárd 633 millió lejt tesz ki.

Az őszi- és télidivat LEGSZEBB ANYAGAI

exclusiv választékban MEGÉRKEZTEK!!!

A legújabb szövésű original angol és francia anyagok kabátokra, kosztümökre és ruhákra a összes di atszínekben. — Sima és mintás angol bársnyok kabátira, ruhákra és p. ngyolakra. — Szó id anyag. k. Szold árak

GRÜNWARD ÉS STEINER

Női divatküönlegességek áruháza — Cluj, Piața Unirii 12

Oktober 28-án

a király személyesen nyitja meg az angol parlament őszi ülésszakát

London, október 4. A parlamenti ülésszak október 28-án nyílik meg. A király személyesen fogja elmondani trónbeszédét.

London, október 4. Az angol birodalmi konferencia tegnapi ülésén a dominiumok egymáshoz való viszonya

val foglalkoztak. Ezután albizottságot küldöttek ki a kanadai delegátus elnöklete alatt a döntőbíráskodás és a leszerelés ügyének tanulmányozására.

A külpolitikai együttműködés kérdését ma tárgyalják.

A moldovai tartományi igazgató konfliktusa egy munkanélküli tisztviselővel

Jasi, október 4. (Az Uj Kelet tudósítójától). A moldovai tartományi igazgatóságon különös incidens történt tegnap délben *Hoiescu* tartományi igazgató és egy *Georgiu* nevű munkanélküli tisztviselő között. *Georgiu* panaszt tett a tartományi igazgatónál, hogy igazságtalanul bocsátották el, miután az adminisztratív állások betöltésére kiírt vizsgát a legjobb eredménnyel tette le. A tartományi igazgató azt válaszolta, hogy az ország igen nehéz anyagi helyzetben van és hogy megtakarításokat kell eszközölni. *Georgiu* erre oly hangosan, hogy az

előző szobában várakozók is meghallhatták, a következőket válaszolta a tartományi igazgatónak:

— Ha ennek az országnak megtakarításokra van szüksége, akkor kérje Ön is, hogy szállítsák le a fizetését és adjanak Önnek kevésbé költséges autót, mint amivelvél most jár. Mert azon a napon, amikor a hozzám hasonlóak az éhségtől úzve el fognak jönni, hogy igazságot kérjenek, — nem a legjobban fogja érezni magát. Az incidenst a jasi sajtó élénken kommentálja.

VILÁGREKORD A TÁVFÜRDÉSBEN. Londonból jelentik: A máltai Valettából jelentik, hogy Arnoldo Pizzo világrekordot állított fel távfürdésben. A világrekorder 68 órát, 18 percet töltött egyfolytában a vízben, tehát csaknem három napot.

MEGMÉRGEZTE NYOLCVAN ÉVES APJÁT ÉS HETVENKILENCÉVES ANYJÁT, HOGY HOZ ZÁJUSSON A VAGYONHOZ. Pilsenből jelentik: Borzalmas büntényt fedeztek fel Pilsen közelében egy kis falucsukában. Laska Vencel nyolevan-nyolecéves jómódu gazdálkodót és hetvenkilencéves feleségét holtan találták lakásukon. Gyanusnak találták az ügyet és nyomozás indult, amelynek során kiderült, hogy az öreg házaspárt megmérgezték. Hamarosan kézre került a gyilkos is, a meggyilkolt házaspár leánya személyében. Az elvetemült asszony azért vette el bestiális tettét, hogy hozzájuthasson az örökséghez. A csendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

MIKOR HERCEG KISÉRI ZENEVEL A VARIÉTÉSZÁMOT. Berlinből jelentik: Az egyik berlini kabaré igazgatója a következő ajánlatot kapta: „Ezenkívül kínálók Önnek egy egészen új nagy attrakciót, melynek a mostani jobboldali hangulatban hihetetlen vonzóereje lesz. A híres bécsi táncospárról, Mindszenti Máriáról és Willy Fraenselről van szó, kiknek táncát Albrecht Joachim porosz herceg kíséri zenével. A táncospárnak Albrecht herceg zenei kíséretével a londoni Kolosseumban már óriási gázi mellett van szerződése. Ez a variétészám esténként hétszáz márkába kerül.

Athénben megkezdődött a Balkán-konferencia. Párizsból jelentik: Athénben ma megkezdődött a Balkán-konferencia, amelyen a szovjet is képviselteti magát.

A vese, hólyag, epe és gyomorbántalmak egyetlen és biztos gyógyszere a híres

PAPTAMASI

LITHYNIA

GYOGYVIZ GYOGYIT!

ÜDIT! Kapható mindenütt

Főlerakat: Clujon, GOLDMANN IZSAK
 Piața Mihai Viteaz 15

Boris bolgár király hivatalosan eljegyezte Giovanna olasz hercegnőt. Rómából jelenti a Stefania távirati iroda, hogy az olasz királyi pár beleegyezését adta Giovanna hercegnőnek Boris bolgár királlyal kötendő házasságához. Szófiából jelentik: Liapesev miniszterelnök hivatalosan közölte a király és Giovanna hercegnő eljegyzésének hírét. Bulgáriában országzerete lelkesedéssel fogadták a hírt és örömmünnepeket ülnek a királyi eljegyzés hírére.

Felrobbant egy postautóba dobott postaszák és szétvetette a gépkocsit. Londonból jelentik: Egyik központi rendező postahivatal előtt a postautóba dobott postaszák váratlanul felrobbant s a gépkocsit szétvetette. Az explozió ereje a földhöz vágott három postakalmazottat, de kisebb zuzódásokon kívül más bajuk nem történt. A postaszákot az irországi Belfastba kellett volna szállítani. Még nem sikerült megállapítani, hogy merénylet történt-e. Lehetségesnek tartják, hogy óraszerkezetes pokolgép volt a zsák egyik esomagjában.

Bukarestben Grossman

a közismert hosszú évek óta fennálló Grossman-féle kóser étterem átköltözködött a **Str. Ilfov 4 szám** alá (Casa de depunere háta mögé, volt Restaurant Cluj) gyönyörű termeivel, kertjével rendelkező helyiségeibe Kéri régi nagyrebecsült vendégeinek továbbra is szíves látogatását.

Halálos repülőszerecséltenség Franciaországban. Párizsból jelentik: Ma déleben Le Bourgettől 2 kilométernyi távolságban újabb halálos repülőszerecséltenség történt. Egy bombavető repülőgép a levegőben gyakorlatozó vadászrepülőgéppel ütközött össze s mindkét repülőgép zuhanni kezdett. A vadászrepülőgép pilótája ejtőernyővel kiugrott a zuhanó gépből és megmenekült, de a bombavető gép vezetője a földön felrobbant gép égő roncsai között életét veszítette.

Letartóztattak egy fiatalembert, ki halállal fenyegetett meg egy filmsztárt. Londonból jelentik: Az Evening News los-angelosi jelentése szerint letartóztattak egy fiatalembert aki állandóan a Warner Brothers gyár stúdiója bejáratánál áldogált és tenyegető levelekkel üldözte az egyik filmsztárt Ben Lyont. A fiatalember, akit Dick Wardennak hívják, beismerte, hogy képszapokon halállal fenyegette meg a sztárt, ha nem juttatja be őt a filmvilágba. Töltött revolvért fanaltak nála. Ben Lyon meglátogatta a fiatalus fiút a börtönben. Dick Wardé a színész látára könnyekre fakadt s kijelentette, hogy exaltált állapotában követte el a fenyegetéseket. Moziszínész akart lenni s Ben Lyont választotta ki arra, hogy állást szerezzen neki.

Sinnélküli vasutakká alakítják át a londoni közúti villamos pályákat. Londonból jelentik: Husz nagyobb angol városban átalakították a közúti villamosokat sinnélküli vasutakká, ugynevezett trolleybuszokká. Most London is nemsokára sorra kerül. A közlekedési kérdések tanulmányozására kiküldött bizottság karácsony tájban jelentést tesz a parlament elé, melyben javasolni fogja a vágányok felszedését és a trolleybuszok bevezetését.

GÖRÖGORSZÁG HARCA AZ OLASZ ISKOLÁK ELLEN. Athénből jelentik: Papandrea miniszter jelentést tett Venizelosz miniszterelnöknek azokról az intézkedésekről, amelyeket a külföldi iskolák ellen fogantatott és a vallási prozelitizmus ellen tett intézkedésekről is. Venizelosz kijelentette, hogy helyesli a közoktatási miniszter minden intézkedését és reformját és üdvözölte a miniszter munkája sikere alkalmából. A külföldiak által fenntartott iskolák látogatását eltöltő törvényen kívül a közoktatási miniszter a közeljövőben újabb törvénnyel el akarja tiltani a paroszláv lelkészi ruha viselését mindazoknak a papoknak, akik nem a paroszláv egyház kötelékébe tartoznak. Megállapítást nyert ugyanis, hogy az unitárius (görögkatolikus) lelkészek pravoszláv lelkészi ruhákban járnak, ami vel megéveztetik a népet és az így beállított tévedést az unitárius lelkészek vallási propagandára használják ki. Az unitárius lelkészek, akiknek a propagandáját Görögországban kihívásnak tekintik, kénytelenek lesznek eddigi öltönyeiket feleleselni, hogy könnyen meg lehessen őket különböztetni a pravoszláv lelkészekétől. Venizelosz miniszterelnök mindenben jóváhagyta ennek a törvényjavaslatnak az indoklását és kifejezte teljes szolidaritását a közoktatásügyi miniszter törekvéseivel.

Intézkedések a rendeletben. — szott, hogy olyan hozomágu lennek ő — Nem tudtel meghalni — nom, hogy szerencsétlenül — Miután esakar volt az égyonát külön testálta. Na olyan könyvsóha nem telhomlokzatára irni: — Nőknek — A könyvek szerint kell ő Csak olyan amelyeket férés és a folyóiratni azokat a la vagy nőtől s — Különösni azokat a gyűlölő szerző — Utóbbiak sz kell létesíteni. penhauer szol Zing különösnyozta. Az ebben a csar állításnak szosál: — Zing, a — A könyvtár

Megjelentek
 az új nagyteljesítményű végerősítő

TUNGSRAM-BARIUM csövek

P 430 és P 460

Már 100—200 Volt anódfeszültség mellett is 6 illetve 12 Watt teljesítményt nyújtanak és ennél fogva nagy elektrodinamikus hangszórók, vagy több párhuzamosan kapcsolt hangszóró táplálására is alkalmasak!!!

Minden rádiószaküzletben kaphatók

végre

Newyork, a rikai ügyvéd emlékezik nban a hibernő a világon a keseredettebb gyűlölködés volt az oka, l vesebbszer, m tében. Hatszo házasságát s összegeket k társai vissza moru tapaszt vissza azonban házasságot k lesége mellet ban érte a ha

Nem kell boldognak ér házasságban. kodott, hogy böző házassá seritik az éle gyöngéd érze és leányai ir letében adott let, melyet a megtámadtak mutat. Mind gyűlöletről szemben. Tis dollára becsü ségének mind a végrendelet megtámadhas rény havi jár A járadék éj hogy az assz nyainak szin háromnak ha lart. A végre Zing, hogy ea kapták volna nem iúknak azonban leh hagyjon olya kával szerzet gyona képvis

Intézkedések a rendeletben — szott, hogy olyan hozomágu lennek ő — Nem tudtel meghalni — nom, hogy szerencsétlenül — Miután esakar volt az égyonát külön testálta. Na olyan könyvsóha nem telhomlokzatára irni: — Nőknek — A könyvek szerint kell ő Csak olyan amelyeket férés és a folyóiratni azokat a la vagy nőtől s — Különösni azokat a gyűlölő szerző — Utóbbiak sz kell létesíteni. penhauer szol Zing különösnyozta. Az ebben a csar állításnak szosál: — Zing, a — A könyvtár

Megjelentek
 az új nagyteljesítményű végerősítő

TUNGSRAM-BARIUM csövek

P 430 és P 460

Már 100—200 Volt anódfeszültség mellett is 6 illetve 12 Watt teljesítményt nyújtanak és ennél fogva nagy elektrodinamikus hangszórók, vagy több párhuzamosan kapcsolt hangszóró táplálására is alkalmasak!!!

Minden rádiószaküzletben kaphatók

KOMOL p mészetes Ezzel őszül legnagyobb színére fe „KOMOL” zérképvisel vrancea 2 prospektus

A nőgyülölő milliomos végrendelete

Három dollárt hagyott feleségére
Három leánya sem kap hozományt,
nehogy férjhez mehessenek. A nőgyülölők pantheonját kell felépíteni az örökségből

Newyork, október 4. T. M. Zing amerikai ügyvéd, akinek haláláról most emlékeznek meg a newyorki lapok, abban a hírből állt az óceánon túl, hogy ő a világon a nők legnagyobb és legelkeseredettebb ellensége. Ennek a nagy gyülölkedésnek részben alkalmasint az volt az oka, hogy Zing ügyvéd nem kevesebbszer, mint hétszer nősült meg életében. Hatszor bontotta fel válóperrel a házasságát s mindannyiszor hatalmas összegeket kellett fizetnie, hogy életársai visszaadják a szabadságát. A szomorú tapasztalatok ellenére sem riadt vissza azonban attól, hogy hetedszer is házasságot kössön s most a hetedik felesége mellett, törvényes férji állapotban érte a halál.

Nem kell gondolnunk, hogy valami boldognak érezte magát ebben a hetedik házasságában. Különösen amiatt panaszkodott, hogy három leánya, akik különböző házasságaiból származtak, megkeserítik az életét. Azoknak a nem igen gyöngéd érzelmeknek, amelyek felesége és leányai iránt eltöltötték, a végrendeletben adott kifejezést. Ez a végrendelet, melyet az örökösök egyébként már megtámadtak, nem valami ép elmére mutat. Mindenesetre azonban pokoli gyülöléssel tanuskodik a női nemmel szemben. Tiszta hagyatékát hétmillió dollár becsülék, ennek ellenére a feleségének mindössze egy dollárt hagyott a végrendeletben és nehogy az asszony megtámadhassa a végrendeletet, szerény havi járadékot biztosított számára. A járadék éppen csak ahhoz elégséges, hogy az asszony éhen ne haljon. Leányainak szintén járadékot hagyott, a háromnak havonként összesen száz dollárt. A végrendelet végén megjegyezte Zing, hogy egész vagyonát a gyermekei kapták volna, ha nem leányoknak, hanem fiuknak születnek. Nem tartja azonban lehetségesnek, hogy nőkre hagyjon olyan nagy és fáradságos munkával szerzett értéket, mint amelyet vagyona képvisel.

Intézkedéseimnél — mondja a végrendeletben — az is döntő szerepet játszott, hogy ne legyen leányaimnak olyan hozományuk, amely miatt feleségül vennék őket.

Nem tudnék nyugodt lelkiismerettel meghalni, ha arra kellene gondolnom, hogy három férfit ilyen módon szerencsétlenné tettem.

Miután családjaival szemben ilyen fukar volt az érdemes ügyvéd, egész vagyonát különböző jótékony intézetekre testálta. Nagy összeget hagyott egy olyan könyvtár építésére, amelybe nő soha nem teheti be a lábát. Az épület homlokzatára aranyozott betűkkel kiírni:

Nőknek tilos a bemenet!

A könyveket is különös szempontok szerint kell összeállítani és beszerezni. Csak olyan műveket szabad tartani, amelyek férfiak irtak. A könyvekből és a folyóiratokból azonban ki kell venni azokat a lapokat, amelyek női képet, vagy nőtlől származó írást tartalmaznak. Különös gondtal kell összegyűjteni azokat a könyveket, amelyeket nőgyülölő szerzők irtak.

Utóbbiak szobrából egy diszesarnokot kell létesíteni. Köztük a főhelyet Schopenhauer szobra kapja, akinek írásait Zing különös buzgalommal tanulmányozta. Az ügyvéd meghagyta, hogy ebben a csarnokban neki magának is állítsanak szobrot a következő felirással:

Zing, a nők ellensége.

A könyvtár dísztermét hasonló jelle-

gü festményekkel kell megrakni. Ebben a díszteremben ugyanis olyan előadásokat kell rendezni, amelyek a nők balgaságát, gonoszságát és gyengeségét ostromozzák. Egészen természetes, hogy a könyvtár csak férfialkalmazottakkal dolgozhatik.

gü festményekkel kell megrakni. Ebben a díszteremben ugyanis olyan előadásokat kell rendezni, amelyek a nők balgaságát, gonoszságát és gyengeségét ostromozzák. Egészen természetes, hogy a könyvtár csak férfialkalmazottakkal dolgozhatik.

A furcsa könyvtár építését tíz év múlva kell megkezdeni, amikor is a Zing által tett alapítvány a kamatokkal olyan összegre növekedik, hogy tehetőse lehet belőle a költségeket. Zing ezenkívül gondolt azokra az intézményekre is, amelyek a nők emancipálása ellen küzdenek. Így például ötvenezer dollárt kell deponálni egy bankba olyan politikai választási kampányának támogatására, akik helytelenítik a nők egyenjogúsítását.

A végrendelet nyilvánosságra hozása természetesen egész Amerikában óriási derűtséget keltett. Sokat beszélnek a végrendelet egyik pontjáról, amely két-kétezer dollárt tűz ki annak a két írónak, akik a legközelebbi öt év alatt a legtöbb „nőgyülölő” regényt írják.

KÖZGAZDASÁG

Az év végéig még a régi szeszadót fizetik az ecetgyárosok

Január elsejéig feltétlenül be kell nyújtani a pénzügyminisztérium által előírt garanciákat

Bucuresti—Bukarest, okt. 4. Az Uj Kelet tud. A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött szét valamennyi pénzügyigazgatóságnak, amelyben közli, hogy Popovici Mihály pénzügyminiszter döntése alapján megengedi az összes ecetgyáraknak, hogy 1931. január 1-ig az ecetgyártáshoz használt szeszért dekaliterfokként csak 3 lej 75 banit fizessenek és literenként 5 lej denaturálási díjat. Megkivánja azonban a minisztérium, hogy az év végéig a tulajdonosok által vezetett gyárak, vagyis azok, amelyek saját telekkel és gyárépülettel rendelkeznek, ajánlják fel a minisztériumnak a megkívánt jelzalog-

garanciákat, a bérelt gyárak pedig nyújtsák be a minisztérium által elismert bankok részéről kiállított garancialeveleket.

A rendelet értelmében meg fogják engedni, hogy a szeszgyárakból kivitt szesz után az ecetgyárosok csak 3.75 lej adót fizessenek, de figyelmeztetni fogják őket, hogy a mostani terminus az utolsó haladék és amennyiben a még hátralevő három hónap alatt nem terjesztik be a kívánt garanciákat, január elsejétől a minisztérium csak 8 lej 75 banis adó mellett fogja megengedni, hogy az ecetgyárak szeszt kapjanak.

Leszállítják a vasúti étkezőkocsik árait. A nemzetközi halálócskítársaság bukaresti kirendeltsége azzal a tervvel foglalkozik, hogy a román vonalakon közlekedő étkezőkocsik árait módosítsa. Az új tarifa, amely valószínűleg olcsóbb lesz az eddiginél, a vasut téli menetrendjével egyidejűleg fog életbe lépni.

Egész évre kedvezményes fuvardíjakat kérnek a tüzfatermelők. Bukarestből jelentik: Az erdélyi tüzfatermelők a napokban memorandumot terjesztettek elő Manoilescu közlekedésügyi miniszterhez, amelyben feltárták az új vasúti tarifa által okozott katasztrófa-helyzetüket. A most elmúlt nyáron a CFR vezérigazgatósága szeptember elsejéig tekintélyes szezonkedvezményeket nyújtott a tüzfaszállítmányoknak, de ezt a kedvezményt most többszörösen behajtja a termelőkön a felemelt vasúti tarifa. Ezzel egyidejűleg a termelők a CFR kereskedelmi igazgatóságához is kérelemmel fordultak, hogy a márciustól szeptemberig megadott szezonkedvezményeket terjesszék ki az egész évre. Az államvasutak igazgatósága most tanulmányozza a tüzfatermelők kérését. Hír szerint, nincs sok kilátás arra, hogy a CFR egész évre megadja a kívánt fuvardíjkedvezményeket.

Mennyi a világ buzakészlete? A londoni közgazdasági sajtó értesülései szerint a világ gabonaexport államaiban 35 millió 457 ezer tonnára becsülik a búzafőlesleget. Ebben a mennyiségben benne vannak az óbuzából fennmaradt készletek is, amelyek 11 millió 373 tonnát tesznek ki és ebből egyedül Észak-Amerikában 10 millió 258 ezer tonna van leraktározva. Kanadában az új terméshőlesleget 7 millió 623 ezer tonnára becsülik, az Egyesült Államokban pedig 4 millió 460 ezer tonna exportálható buzája van. Az erős dumpinggal dolgozó orosz buzaexportot 1 millió 338 ezer tonnára becsülik szakkörökben, míg a többi exportállam főlesleges készleteit 2 millió 453 ezer tonnára. Magyarországon az exportfőlesleg 6 millió mázsát tesz ki. Ezt a mennyiséget Ausztriában és Olaszországban szeretné elhelyezni Magyarország teljes vámentesség mellett, aminek ellenében Ausztriából ugyancsak vámentesen beengedne 2 ezer vagon papírt. Olaszországból pedig nagyobb mennyiségű automobilt, konzervet és déligyümölcsöt. Az importállamok közül a legnagyobb felvevő Anglia. Európa egész buzaszükséglete 17

Uj Osztrák Osztályosorsjáték
lehető legnagyobb nyeremény:
20.000.000
Lei
Jutalom és főnyeremény:
12.500.000 7.500.000
és számos más összesen több mint
Háromszáz millió Lei
A népszerű
Fritz Dörge bank
Wien I-K. Körtner Str. 43-49
állandóan jól bevált szerencse
sorsjegyeit ajánlja.
Egész Fél Negyed
1200 Lei 600 Lei 300 Lei
Fizetés a sorsjegyek vétele után.
Az összes sorsjegyek fele nyer

millió 619 ezer tonna, ebből egyedül Anglia 6 millió 244 ezer tonnát vesz át.

A mezőgazdaság adósságának konvertálása. Bukarestből jelentik: Tegnap délelőtt a pénzügyminisztériumban fontos értekezlet volt Popovici Mihály elnökletével a mezőgazdasági adósságok konvertálása ügyében. Az értekezleten résztvett Jon Mihalache földművelésügyi miniszter, Grigore Iunian igazságügyminiszter, Mihail Manoilescu közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszter, Grigore Gafencu miniszterelnökségi államtitkár, Jon Raducanu, a Központi Szövetkezeti Bank képviselője, I. C. Atanasiu, a Banca Nationala igazgatója, A. Th. Gusti, a Jelzáloghitelintézet igazgatója és Grigore Stefanescu, a Casa Rurala igazgatója. Az értekezlet főképpen jogi szempontból foglalkozott az eladósodott mezőgazdaság szanálásának problémájával. Atanasiu igazgató kifejtette a Banca Nationala álláspontját ebben a kérdésben és bizonyos megjegyzéseket tett azokra a javaslatokra, amelyeket az elmúlt ülésen a többi állami jellegű hitelintézetek terjesztettek elő. Végül is elhatározták, hogy a kérdést a kormány gazdasági bizottsága fogja megtárgyalni legközelebbi ülésében, amely valószínűleg kedden délután lesz.

SPORT

Haggibbor—KMSC és Románia—KAC bajnoki mérkőzések. Minden valószínűség mellett szól, hogy a multheti győzők: a KMSC, illetve a Románia újból diadalmaskodni fognak. A Haggibbor azonban éppen most akarja bizonyítani, hogy a multheti nagy veresége irreális volt és ezért minden lehető el fog követni a jó eredmény elérésére. Ezzel szemben a Románia most is győzni fog, de nem abban az arányban, mint a mult héten.

Készülődések a bolgár válogatott mérkőzésre. Ma Bukarestben nagy próbát lesz, amire meghívást kaptak: Bukarest, Nagyvárad, Kolozsvár—Nagyvárad és Arad legjobb futballistái. A triálon legjobb formát mutató játékosok pedig a 12-én megtartandó bolgár válogatott ellen fogják Románia színeit képviselni. A válogató bizottság úgy határozott, hogy Bukarest—Kolozsvár—Nagyvárad válogatottját fogja a triálon Temesvár és Arad legjobbjai ellen szerepeltetni. Ezek szerint a két csapat a következő összeállításban fog egymás ellen küzdeni: Bukarest—Kolozsvár—Nagyvárad: Lăpusneanu (Venus), Barta (Törekvés), Krishoffer (KMSC), Vogel (Juventus), Rebe (Venus), Stanciu (Venus), Glanzmann (NAC), Sepi (Románia), Wetzter (Juventus), Bodola (NAC), Kocsis (NAC). Arad—Temesvár: Tanyisztra (TMTE), Husztig (Gloria), Bürger (Kinizsi), Hrehusz (TAC), Zelenák (Kinizsi), Ciolac (Banatul), Beke (Kinizsi), Dobay (Banatul), Barbu (Olimpia), Bali (Gloria), Buza (TMTE).

117.21 méter az új kétkezes gerelyvető világrekord. Az elmúlt héten tartották meg Oslo atlétikai bajnokságait. Itt Sunde ötödik dobásával 66.86 m-t érve el jó másfél méterrel dobott túl az eddigi norvég rekordon, ekkor jutott eszébe a kétkezes rekordkísérelt, amit a szövetség a helyszínen engedélyezett is. Itt ballal 50.35 dobott és ebből adódott az új kétkezes világrekord.

gyteljesítményű
RAM-
csövek
D 460
aródfeszültség
Watt teljesít-
ménnyel nagy
ngszórók, vagy
kapcsolt hang-
alkalmazások!!!
szaküzlet-
hatók

Cipészek!
Bőrkereskedők!
Szücsök!
NE FELEJTSETEK EL
hogy október 5-én megnyílik a Parcul Carol-ban
Nemzetközi bőripari és cipőkiállítás!
az Ipar- és Kereskedelemügyi Miniszter védnöksége alatt
Gondoskodjatok idejében helyről
Bérelni lehet a Biroul din Pasagiul Vilacros Cal. Victoriei 16

Hajfestés
KOMOL párizsi hajfestőszer 18 természetes színárnyalatban létezik. Ezzel őszülő haját 15 perc alatt a legnagyobb biztonsággal az eredeti színére festheti vissza. Kérje a „KOMOL”-t az Ön fodrászánál. Vezérképvisel: ORADEA, Str. Delavrancea 28. I., ahonnan díjtalan prospektust kaphat.

Színház—Mozi

A Román Opera műsora

Vasárnap, október 5-én délután: Mártha.
Hétfőn, október 6-án: Szünet.
Szerdán, október 8-án: Tosca.
Pénteken, október 10-én: Sámson és Delila.
Vasárnap, október 12-én este: Zsidónő
Szerdán, október 15-én: Paraszthelyesület és Gianni Schicchi.
Pénteken, október 17-én: Bolygó hollandi.
Vasárnap, október 19-én: Szókratész a szerájából.

A Magyar Színház Irodájának közleménye

Huzd rá cigány: Nádor Jenő első felépése. Kedden este rendez bérletfolyamában, a Huzd rá cigány parádés előadásában mutatkozik be a kolozsvári közönségnek Nádor Jenő, az új bonviván. Ezt a szerepet 250 előadásban játszotta Nádor Jenő a budapesti Királyi Színházban az elmúlt év folyamán. Farkas Imrénének ez a dallamos, hangulatos operettje nálunk is hatalmas sikert aratott s most az előadást új díszletekkel, fényes kiállításban, a legelsőbrendű színpadon tartják meg. Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Kaszab Anna, Ihász Aladár, Tompa Selmeczy, Leóvey mind fellépnek Nádor Jenő mellett.

Viktória. Három estére tüzte ki a héten az igazgatóság a Viktória című operettet, amely Budapest után Bécs, Berlin, Párizs és Newyork legelső színházainak műsorán szerepel diadalmos sikerrel. Koltay huszárfőhadnagy és Webster nagykövet feleségének, Viktóriának pompás szerelmi története Ábrahám Pál nagyszerű megzenésítésében mindenütt magával ragadta a közönséget s máris a legfelfokozottabb érdeklődés mutatkozik a Viktória előadásai iránt. Szerdán premierbérletben adják az újdonságot, de azok a premierbérlet, akik nem óhajtnak látni a Kondor Ibolyával, Nádor Jenővel, Betegh Bébi, Tompa Bélával, Ihász Aladárral, Komár Julissal, Leóvey Leóval, Vass Pírral, Selmeczy Mihállyal színrekerülő újdonságot, becsérélhetik jegyeiket más előadásra.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Vasárnap délután fél 3 óra: Csunya lány. Operett mérsékelt helyárakkal. Új betanulással, új szereposztásban. Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Tompa Béla, Ihász Aladár, Lantos Béla fellépéssel. Sorozatszám 8.
Vasárnap délután 5 és 7 óra: Mozil-előadás: A fátyol táncosnő atraktív film 8 felvonásban, 20 és 10 lejes helyárakkal.
Vasárnap este 9 óra: Az ember tragédiája. Napibérlet 1 szám B. Sorozatszám 7.
Hétfő este 9 óra: A fruska. Komár Juliska szerződött tag bemutatkozása, újdonság. Napibérlet 2 sz. A. Sorozatszám 9.
Kedd: Huzd rá cigány. Operettújdonság. Nádor Jenő szerződött tag bemutatkozása. Kondor Ibolya, Kaszab Anna, Betegh Bébi, Ihász Aladár, Tompa Béla fellépése. B. bérlet 2 sz. Ssz. 10.
Szerda: Viktória. Operettújdonság. Nádor Jenő, Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Tompa Béla, Ihász Aladár, Réthelyi Ödön, Komár Julis fellépésével. Premierbérlet 1 sz. Ssz. 11. (A bérlet helyeit kívánatra becséréli a pénztár.)
Csütörtök: Viktória. (A bérlet 3 sz. Ssz. 13.)
Péntek: Viktória. (B. bérlet 3 sz. Ssz. 14.)
Szombat: Siratóban. (Eredeti vígjátékújdonság egy felvonásban.) A nagyszéles asszony álma. (Vígjátékújdonság három fejezetben.) Premierbérlet 2 sz. Ssz. 15.
Vasárnap délután fél háromkor: Szólik az asszony. (Operett. Kondor, Betegh Bébi, Tompa, Ihász.) Ssz. 16.
Vasárnap este 9 óra: Alvinci huszárok. (Operettújdonság. Nádor Jenő, Kondor Ibolya, Betegh Bébi fellépésével.) Ssz. 17.
Hétfő este: Siratóban. Alszik az asszony. (Újdonság másodszer, A bérlet 4 sz. Ssz. 18.)

Friedmann szerencséseje óriási!

A jelentékenyen megjavított játéktervű osztrák osztálysorsjáték a legobb a világon.

Küldönsen felemelték a középnyeremények számát
A sorsjegyek fele nyer Egy sorsjeggyel nyerhet
Sill. 800.000 = 20.000.000 Lei
84.000 Sorsjegy 42.000 Nyeremény

Öss nyeremények:
Sill. 13.406.400 = Lei 335.160.000

Az elmúlt sorsjáték sok első főnyereményt fizetett ki szerencsés és vev innek

Az I. osztály húzása 1930 november 18—20

Sorsjegyárak: negyed fél egész
Lei 300 Lei 600 Lei 1200

Minden rendelést azonnal végrehajtunk és mellékeljük a hivatalos játéktervet. Húzás után felszólítás rékét azonnal költözik a hivatalos nyeremény jegyzékét. Iztetés a sorsjegy vétele után Rendeljen még ma

Ludvig Friedmann Wien I.
SAIZGRIES 12-H.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZIMŰSORA.

Abris rózsája. Hétfőtől a Magyar Színház moziműsorán az évad egyik legnagyobb sikerű filmalkotása, a világszerte páratlan sikert aratott „Abris rózsája” kerül reprimérendű vetítésre. A film, melynek alapja a hasoncímű színpadi mű. kiváló szereposztásban, ragyogó rendezésben tárul a néző elé. Főszereplői: Jean Herscholt, Charles Rogers és Nancy Caroll, a filmvilág egének új csillaga.

RADIO MŰSOR

Idő: Középeurópai
VASÁRNAP, OKTÓBER 6.

Bukarest. 11.30: Egyházi ének. 11: Rádiózenekar. 12: Grammfón. — 12.50: Egy óra grammfón. 16: Dimicu zenekar. Román és könnyű zene. 17.30: Dimicu zenekar. 19: Grammfón.
Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd. 11.15: Unitárius istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés.
Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. M. Lé-vay Ilonka kolozsvári operanékesnő közreműködésével. Auber: A portici néma. Bizet: Carmen — Micaela áriája. Paganini: D-dur koncert. Weber: A büvös vadász — Agátha áriája. — Geunod: Faust — baletzene. 2: Grammfónhaszverseny. 3.30: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata. — Özv. dr. Kovács Józsefné: Takarékos-ság a háztartásban. 4: Rádió Szabad Egyetem. A szabadság nótái. Előadja: Bura Sándor és cigányzenekara. Tóth Kálmán: Kik voltak a honvédek? Szavalyja Onody Ákos, a Nemzeti Színház tagja. Dr. Koczab Frigyes előadása: Az aradi vértanúk. Tompa Mihály: Uj Simeon A szabadság nótái. Előadja: Bura Sándor és cigányzenekara. Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés. 5.15: A Fejes szalónzenekar hangversenye az Ostende-kávéházból. — Suppé: Diákélet. Joh. Strauss: Mesék a bécsi erdőből. Wagner: Tannhäuser. Pécsi: Ünne a háremben. Keleti nász jellemrajzok. Paul Lincke: Egy berlini éjszaka. 6.15: Kovács Andor humoros konferánza. Hétköznapok. 6.45: Cselényi József magyar nótákat énekel Bura Károly és cigányzenekarának kíséretével. 7.45: Sport- és löversenyeredmények. 8: Offenbach hangverseny. Orfeusz az alvilágban — nyitány. Párizsi élet. A gerolsteini nagyhercegnő — nyitány. Szép Heléna — egyveleg. Kékszakáll — nyitány. Hoffmann meséi — ábránd. 9.20: Hangverseny. Mozart: Titusz c. operából. Gretschaninoff Wigen-

lied. Schubert: Neugerige. Bach J. S.: Nyole orgona preludium és fugából Cdur (1), G-dur (5) g-moll. Lányi V.: Sajkadal. Tarnay: Nem jó. Kuznec: Piros rózsák. Hauer J. M.: Hét kis zongoradarab. Rathaus K.: Zongoradarab. Utána: Pontos időjelzés időjárás-jelentés.

Majd: Debreceni Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye a Gel lért-szállóból.

Belgrad. 20: Szerb zeneest. 22.15: Grammfónjazz.

Berlin. 19.30: Offenbach: A sóhajok hidja c. operettje a Studióból. Majd: 0.30-ig tánczene.

Brünn. 18: Német áriák és dalok.

Frankfurt. 19.30: Délszláv népdalok. 20: Stuttgart.

Hamburg. 20: Bach-hangverseny a kiel városi színházból. 21.15: Tizenhárom számból álló Offenbach-hangverseny.

Kattovic. 19: Vidám félóra. 20.30: Népszerű zene. 22.15: Szólisták hangversenye. 23: Tánczene.

Köln. 20: Offenbach emlékversenye. Utána: Offenbach: A Pitzelberger szalon c. operettje, majd éjfélig szórakoztató zene.

Bécs. 19.40: De legszebb otthon. zenes egybeállítás, előadják Holm Grete Arnold Ernő és a Tauttenheyn-négyes 20.40: Offenbach: Kékszakáll c. négy képből. álló operettje a Studióban.

Ljubljana. 17: Grammfón. 20: Szlovén népdalok zenekarral. 22: Könnyű zene.

München. 19.15: Vonós trió. 20: Offenbach est. Utána éjfélig szórakoztató zene.

Osló. 22.35:—24: Grammfón tánczene.

Poznan. 22: Éjfélig kávéházi zene.

Prága. 19.30: FallLeó: Az elvált asszony c. operettje.

Toulouse. 20: Bécsi zene. 20.30: Katonazene. 21: Operettársulatok. — 22: Havaji gitár.

HÉTFŐ, OKTÓBER 6.

Bukarest. 12: Grammfón. — 12.50: Egy óra grammfón. 16: Rádiózenekar. 17.30: Rádiózenekar. 19: Grammfón. 20: Beethoven: Kvintett. — 20.45: Costin Mihály dalestje. 21.15: Bacatea-zenekar. Román zene.

Budapest. 9.15: Az Országos Postás zenekar hangversenye. Müller: Klapka — induló. Kéler: Rákóczi — nyitány. Kraul: Tárogató ábránd. Gaál F.: Magyar egyveleg. Borsay: Kuruc tanyán. Kraul: Vigadj magyar. Kosuth Lajos azt izente... Erkel: Isten áldd meg a magyart.

9.30: Hírek.

12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye.

12.25: Hírek.

1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

230: Hírek.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — Erkel: Ünnepi nyitány. Liszt: I. magyar rapszódia. Hubay: Lavotte ábránd. Erkel Ferenc: Hunyadi László — gyászinduló.

6.10: Molnár Endre „Josefstadti legenda” c. költeményét előadja Gárdos Kornélia.

6.20: Bibó Lajos felolvasása: „Haza felé”.

6.50: Emlékezés az aradi vértanúkról. Himnusz. Harsányi Kálmán: Az aradi tizenhárom. Előadja Odry Árpád, Emlékbeszéd. Irta és elmondja Gyula diák. Szózat.

7.25: Az Acélhang Dalárda hangversenye.

8: A Nemzetközi műsorcsereorozatotban a Német Rádió műsorának közvetítése.

9.30: Pontos időjelzés, hírek. Utána: Rác Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Majd: Időjárásjelentés.

10.30: A m. kir. I. honvédegyalozred hangversenye.

Belgrad. 20: Nemzeti zene grammfónon. 20.30: Berlin. 22.15: A vajdasági diákok tamburiczenekara.

Berlin. 19.30: Nyitányok különböző operákból. 21.10: Rádiózenekar. Majd 0.30-ig tánczene.

Kattovic. 20.30: Operett. 22: Grammfón. 23: Puccini Bohémélet című operája.

Bécs. 21: A bécsi szimfonikusok zenekarának hangversenye. Utána hírek, majd a Gaudriot-jazz játéka.

Varsó. 20.15: Offenbach: Szép Heléna c. operettje.

Wilna. 19.25: Grammfón. 19.35: Varsó. 20—24: Hangverseny, tánczene.

Aprohirdetések

Szörme bundákat 3500 és szörme galérok 350 lejtől kaphatók, V. Jánky, Főter 22. Udvar.

Eladó egy hálóberendezés, gyerekbiklik, gyerekágy, állótükrök, nagy Singer varrógép és több apróbb dolgok. Kosut L. ucca 31.

Teljes ellátást adok diákleányok részére. Dr. Erdős Jenőné, Szentegyház ucca 10.

Jólmenő trafikhoz 100 ezer lejjel társat keresek. Cim a kiadóban.

Vidéki szülők figyelmébe. A cluji zsidó Leányinternátus még felvesz növendékeket korlátolt számban. Egyetemi hallgatóknak külön szoba. Str. Iuliu Maniu 9.

Főzőkemencék minden nagyságban kaphatók. Mindennemű épületmunkát jutányosan vállalok. Zeiler bádogos, Astoria-szálló mellett.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20 %

kedvezményt szobaárainkból

10 %

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van az UJ KELET kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni

Magyar Kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásokra szóló mérsékelt árú jegyekkel. Teljesítménytel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb váltani közölni.

PARK SZÁLLODA Budapest

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltség.)

XIII EVF. Cluj—Kö Október 5691 ÉV

Az Uj Kelet a és bánati zs na Cikkeink utá forrás megje

Kéziratokat n és megörzésük

Lem A kirá

Vagy uja mélyi ko

Bucuresti—terelnők ma del kodó előtt. Mani ugyanazon okok előtt lemondásra egészségi állapot zesse.

Károly királ terelnőknek a n Ugyanakkor me binet kinevezésé Maniu audie miniszterelnök e össze annyit mo Maniu merven a pályaudvarra az Orient Expre nisztereket. A k folytatták utjuk

a nen Bucuresti—Buk Uj Kelet tudósító mány válsága tul törtökön, hanem résének pillanatah alakuló királyán annak az óhajána hogy a pártkormá cios kormány ala már annak idején dását s kormánya kapott ismételtén Prezan tábornok mányalakítási ki mondottak. Politik általánosan ideigle tették a Maniu-ka ezért nélkülözte a eges autoritást, m résének pillanat

Állandó a kormá

Maniu a hétfő egészségi okokra h ban azonban ez v körülmények közöt parasztpárti korm

tek. Mint azt töb volt kifejtetni, egy

agból fakadó neh

ig a kormányon

metlenségek olyan

tek, amelyben a

utóbbi időben már

olgozni, mert a m

és idegeit a nemz

avók közötti kou

vette igénybe. A